МОСКВА 19
УЛ. ФРУНЗЕ 10 ИН. ТУТ
СОВ. СТРОИТ. И ПРАВА
1.12 39 2

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МККП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 69 (5743) | 24 сакавіка 1937 г., серада | ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

Пастанова Совета Народных Камісараў Саюза ССР і Цэнтральнага Камітэта ВКП(б) — Аб кантрактацыі ільну і канапель ураджаю 1937 г.

ПЕРАДАВЫ АРТЫКУЛ — Захоўваць дзяржаўную і партыйную тайну.

Андрэй Алексадровіч — Перабудаваць работу саюза совецкіх пісьменнікаў БССР.

СХОД АКТЫВА МЕНСКАЙ АРГАНІЗАЦЫІ КП(б)Б: Даклад тав. Валковіча аб выніках пленума ЦК ВКП(б). Выступленні ў спрэчках тт. Бандарчыка, Ціхона, Жуковіча, Варончанка, Юдзіэль, Крайко, Лапета, Рубінштэйна, Пацкова, Аўгустайціса.

Арн. Зарубежны — Нікім не абраныя кіраўнікі жактаў.

Масклёў — Гнілое кіраўніцтва чавускага РВК.

ЗА РУБЯЖОМ:

Наступленне рэспубліканцаў прадаўжаецца.

Хваля забастовачнага руху ў ЗША.

Антыфашысцкія мітынгі ва Францыі.

Заява румынскага міністра замежных спраў.

Захоўваць дзяржаўную і партыйную тайну

Асноўныя большэвіцкія якасці, выкаваныя нашай гераічнай партыяй у цяжкія дзесяцігоддзі царскага падполля, у гады грамадзянскай вайны і пераможнага будаўніцтва соцыялізма, гэта — рэволюцыйная пільнасць, велізарнейшая настарожанасць да ворага і беззаветная адданасць радзіме. На зары рабочага руху Ленін вучыў партыю «давесці рэволюцыйную арганізацыю, дысцыпліну і канспіратыўную тэхніку да вышэйшай ступені дасканаласці». І гэтыя выдатнейшыя ўласцівасці большэвізма — арганізацыю, суровейшую дысцыпліну і канспіратыўную тэхніку — партыя адточвала і ўдасканальвала на працягу многіх дзесяткаў год.

У жалезным арсенале рэволюцыйнай арганізацыі і дысцыпліны грознай зброяй з'яўляецца ўменне захоўваць партыйную і дзяржаўную тайну. Гісторыя нашай партыі поўная яркіх прыкладаў з жыцця падпольных большэвікоў, ніколі не выдаваўшых ворагу партыйнай тайны, не правальваўшых канспіратыўнай тэхнікі. І пазней, на франтах грамадзянскай вайны, комуністы паказвалі выдатныя ўзоры паводзін перад тварам ворага — упартасць волі, адданасць рабочаму класу, у імя якога тысячы і тысячы лепшых сыноў народу пралівалі сваю кроў.

Адзіныя, непарыўныя ніці цягнуцца ад тых далёкіх, але блізкіх нашаму сэрцу дзён большэвіцкага падполля, калі закладаліся асновы партыі Леніна—Сталіна, да сёнешніх шчаслівых дзён будаўніцтва соцыялістычнага грамадства рукамі мільёнаў партыйных і непартыйных большэвікоў. Слаўныя большэвіцкія традыцыі настойліва патрабуюць ад кожнага комуніста сумленна і сурова ахоўваць партыйную тайну. Прамы абавязак кожнага грамадзяніна Совецкага Саюза, доўг большэвіка — партыйнага і непартыйнага — захоўваць дзяржаўную тайну.

Мы жывем і працуем у варожым нам капіталістычным акружэнні. Гэтага ні на мінуту нельга забыць. Ворагі прабавалі і будуць прабаваць выкарыстаць малейшую шчыліну ў нашым апараце, будуць пускаць у ход усё — двурушніцтва, ліслівасць, падхалімства, спайванне, абы толькі ўперціся ў давер'е і выведаць сакрэты нашай дзяржаўнай магутнасці.

Самое разуменне партыйнага і дзяржаўнага сакрэту зараз значна шырэйшае, чым у гады падполля. Наша партыя — правадыр і арганізатар працоўных, кіруючая партыя ў краіне несакрушальнай і растучай дзяржаўнай магутнасці. І малейшае адступленне ад совецкіх законаў, якія патрабуюць ад нас захоўваць дзяржаўную тайну, цягне за сабой здраду радзіме, наносіць страты інтарэсам і лёсу мільёнаў працоўных.

Кожны комуніст павінен цвёрда, раз і назаўсёды запомніць, што няма вялікіх і малых партыйных тайн. Ворагу на-руку ўсякі сакрэт нашага партыйнага жыцця, усякія звесткі эканамічнага і абароннага характару. Малейшая, на першы погляд як быццам нікчэмная, тайна, стаўшая вядомай вялікаму колу асоб і выданая свядома ці несвядома (гэта ролі не адыгрывае) ворагу, падрывае нашу магутнасць.

Сталінская Канстытуцыя перамогшага соцыялізма гаворыць, што абарона бацькаўшчыны ёсць свяшчэнны доўг кожнага грамадзяніна СССР. Здрада радзіме — парушэнне прысягі, пераход на бок ворага, нанясенне страты ваеннай магутнасці дзяржавы, шпіянаж — караецца па ўсёй суровасці закону, як самае цяжкае злачынства. Чырвоная Армія выхоўвае ў сваіх байцах пачуццё беззаветнай адданасці да радзімы, уменне захоўваць, як зяніцу вока, дзяржаўную, ваенную тайну.

Паводзіны раненага, сколатага штыкамі чырвонага байца Баранава, якога японаманчжурскія бандыты ў час свайго налёту на далёкаўсходнюю заставу занеслі да сябе, надта добра раскрывае дух і характар нашых людзей. Яго катавалі, мучылі голадам і смагай. Але малады, спякаючы крывёю баец, грамадзянін совецкай рэспублікі, не выдаў сваіх таварышоў па заставе, не выдаў ваеннай тайны. Сапраўдны сын сваёй радзімы, выхаваўшай яго па свайму вобразу і падабенству, ён ні адным словам не абмовіўся аб нашых сакрэтах.

Такім павінен быць кожны грамадзянін нашай краіны — скромным, благародным, умеючым і на адказным пасту і на кожнай самай нязначнай рабоце захоўваць дзяржаўную і партыйную тайну. Не пісаным, але ўнутрана ўсвядомленым законам павінна быць наступнае правіла: дзяржаўны сакрэт, давераны совецкаму грамадзяніну, — давераны толькі яму і нікому больш! Той, хто не можа захоўваць партыйную тайну, хто не можа захоўваць дзяржаўнай важнасці дакументы, часамі з'яўляецца пасобнікам ворага.

Ідыёцкая хвароба — бесклапотнасць — цягне за сабою і іншыя немачы: ратазейства, апартуністычнае благадушша, абывацельшчыну, любоў да плётак і перасудаў. Дробнабуржуазная расхлябанасць нараджае лёгкавер'е і балбатлівасць, гнусныя рысы мешчаніна, жаданне прафіціраваць перад жонкай і знаёмымі — «я ўсё ведаю»... Ворагі, шпіёны гэта ўсяляк выкарыстоўваюць і без «асаблівай працы» атрымоўваюць патрэбныя ім дзяржаўныя тайны.

У Одэскай партыйнай арганізацыі (і не толькі там) нямала «партыйных кумушак», якія балбочуць аб унутрыпартыйных справах, разгалошваюць партыйныя тайны. Комуністы суднарамонтнага завода імя Марці (Одэса) гавораць аб сваім парторгу Абозным, што ён пакутуе кепскай і шкоднай звычкай — разгалошваць партыйныя тайны. У Благадатненскім раёне ўсё, што абмяркоўвалася на сходзе партыйнага актыва, на заўтра-ж рабілася здабыткам усіх. Член партыі Маенка выхвальна выбалтваў партыйныя сакрэты.

Арганізацыйнай распушчанасці, балбатні, безадказнасці ў захоўванні партыйных і дзяржаўных дакументаў павінна быць абвешчана самая рашучая вайна. Ёсць яшчэ, на жаль, нямала такіх партыйных арганізацый і дзяржаўных устаноў, кіраўнікі і работнікі якіх не зрабілі дастатковых урокаў з праверкі і абмену партыйных дакументаў і прайшоўшых працэсаў трацкісцка-зіноўеўскіх бандытаў, гэтых здраднікаў радзімы, шпіёнаў і дыверсантаў.

Нядаўна бюро скаргаў Камісіі совецкага кантроля пры СНК СССР праверыла захаванне дакументаў ва ўстановах і арганізацыях горада Масквы і Маскоўскай вобласці. Ускрыты абураючыя факты неахайных адносін да сакрэтных дакументаў дзяржаўнага значэння. Напрыклад, у Наркомасветы РСФСР праверачная брыгада прайшла ў будынак без прапускоў (у нерабочы час). У адным з адчыненых пакояў у незамкнёным стале валяліся штампы Галоўліта: «Выпуск у свет дазваляецца. Упаўнаважаны Галоўліта».

У Наркомземе СССР з адчыненага стала кіраўніка планава-фінансавага кіраўніцтва т. Пісарэва адабрана дакладная запіска наркома на імя кіруючых партыйных і совецкіх органаў. У памочніка начальніка Галоўнага бавоўнянага кіраўніцтва ў адчыненым стале выяўлена папка з дакументамі, якія не падлягаюць агалошанню. У Дзяржплане РСФСР у незамкнёных сталах і на сталах адказных работнікаў ляжалі пастановы ўрада і іншыя сакрэтныя матэрыялы.

А ў пакоі загадчыка зямельнага аддзела Ухтомскага раённага выканкома т. Халдзеева (ён-жа парторг) у адчыненым стале выяўлены сакрэтныя справы, кніга чыстых бланкаў на прыём і зняцце з учоту членаў ВКП(б), учотныя партыйныя карткі. Асаблівы беспарадак аказаўся ў планавай камісіі Комінтэрнаўскага раённага совета горада Масквы. У старшыні райплана т. Дзядзіна ў адчыненым стале знойдзена некалькі папак з сакрэтнымі матэрыяламі.

Якое можа быць давер'е ў партыі і ва ўрада да такіх кіраўнікоў, якія не могуць захоўваць дзяржаўную і партыйную тайну?! Партыйная ці дзяржаўная ўстанова, у якой пануюць распушчанасць і неразбярыха, — небоездольная арганізацыя. Туды лягчэй за ўсё можа пранікнуць вораг.

Крыніцай багацця і магутнасці нашай радзімы з'яўляецца соцыялістычная ўласнасць. Гэта — свяшчэнная і недатыкальная аснова нашага ладу. Берагчы і ўмацоўваць соцыялістычную ўласнасць, суровейшым чынам захоўваць дзяржаўную і партыйную тайну — абавязак кожнага члена партыі, кожнага грамадзяніна нашай магутнай радзімы.

(Перадавы артыкул «Праўды»).

АБ КАНТРАКТАЦЫІ ІЛЬНУ І КАНАПЕЛЬ УРАДЖАЮ 1937 г.

Пастанова Совета Народных Камісараў Саюза ССР і Цэнтральнага Камітэта ВКП(б)

Совет Народных Камісараў Саюза ССР і Цэнтральны Камітэт ВКП(б) **пастанаўляюць:**

1. Зацвердзіць план кантрактацыі ільну і канапель ураджаю 1937 года ў калгасах (апрача здачы ільну і канапель па натураплаце работ МТС) і аднаасобных гаспадарках:

а) ільна-даўгунца ў пераводзе на валакно 350 тыс. тон;

б) пянькі ў пераводзе на валакно 55 тыс. тон;

в) насенне ільну 210 тыс. тон;

г) насенне канапель 50 тыс. тон з наступным размеркаваннем па абласцях, краях і рэспубліках:

	Лён: План кантрактацыі ў пераводзе на валакно (тыс. тон).	Лён: Сярэдні нумар валакна сялянскай апрацоўкі.	Лён: Насенне (тыс. тон).	Каноплі: План кантрактацыі ў пераводзе на пяньку-сырэц (тыс. тон).	Каноплі: Сярэдні нумар пянькі	Каноплі: Насенне (тыс. тон).
1. Паўночная вобласць	15,0	12,0	8,0	—	—	—
2. АССР Комі	0,9	12,0	0,5	—	—	—
3. Ленінградская вобласць	34,0	10,0	15,0	—	—	—
4. Заходняя вобласць	62,0	10,0	42,0	8,0	5,8	7,5
5. Маскоўская вобласць	9,5	10,0	6,5	1,0	4,9	0,9
6. Калінінская вобласць	75,0	11,0	41,0	—	—	—
7. Іванаўская вобласць	12,0	10,0	8,5	—	—	—
8. Яраслаўская вобласць	28,2	11,0	19,0	—	—	—
9. Горкаўская вобласць	8,0	9,0	4,5	2,0	5,0	1,5
10. Чувашская АССР	0,3	8,0	0,2	0,7	4,9	0,5
11. Марыйская АССР	2,2	8,0	1,3	0,3	4,9	0,2
12. Кіраўская вобласць	21,0	8,5	13,0	—	—	—
13. Удмурцкая АССР	9,0	8,0	6,0	0,3	5,0	0,2
14. Свердлоўская вобласць	3,0	8,0	1,5	0,5	5,3	0,4
15. Омская вобласць	5,0	8,5	3,0	0,7	5,0	0,9
16. Заходне-сібірскі край	8,0	9,0	6,0	1,5	5,0	2,5
17. Красназрскі край	1,8	9,5	1,5	0,7	5,3	1,0
18. Усходне-сібірская вобласць	0,4	8,5	—	0,3	5,0	0,3
19. Татарская АССР	0,7	7,5	0,5	0,6	4,6	0,5
20. Куйбышэўская вобласць	—	—	—	4,5	4,6	4,0
21. Мардоўская АССР	—	—	—	5,5	4,6	4,5
22. Варонежская вобласць	—	—	—	0,3	4,8	0,3
23. Курская вобласць	—	—	—	12,0	5,1	12,0
24. Башкірская АССР	—	—	—	0,6	4,6	0,5
25. УССР	14,0	10,5	8,5	13,0	5,2	10,3
26. БССР	40,0	10,0	23,5	2,5	6,0	2,0
Усяго:	350,0	10,1	210,0	55,0	5,0	50,0

2. Захаваць у сіле ўмовы кантрактацыі ільну і канапель на 1937 год, устаноўленыя пастановай Соўнаркома СССР і ЦК ВКП(б) ад 1 красавіка 1936 года «Аб кантрактацыі ільну і канапель ураджаю 1936 года».

Устанавіць, што прэміі-надбаўкі за зданае звыш плана насенне ільну і канапель выплачваецца калгасам, за выключэннем насенаводчых, пры ўмове засыпкі імі поўнасцю насенных фондаў.

Пашырыць існуючы парадак і ўмовы кантрактацыі селекцыйнага насення ільну на селекцыйнае насенне канапель (эліта і першая рэпрадукцыя); з разрэджаных пасеваў селекцыйных канапель кантрактаваць толькі насенне.

3. Зняць з калгасаў і аднаасобных гаспадарак па ўсіх ільнаводчых абласцях, краях і рэспубліках нядоімкі, якія лічацца за імі па кантрактацыі прадукцыі ільна-даўгунца ўраджаю 1936 года, адтэрмінаваўшы задоўжанасць гэтых гаспадарак па выданых ім грашовых авансах па кантрактацыі ўраджаю 1936 года да 15 лістапада 1937 года.

Старшыня Совета Народных Камісараў Саюза ССР В. МОЛАТАЎ.

Сакратар Цэнтральнага Камітэта ВКП(б) І. СТАЛІН.

23 сакавіка 1937 года.

Прапагандысты Гомельскага чыгуначнага вузла за вучобай у партыйным габінеце палітаддзела Беларускай чыгункі.
Фото А. Шаевіча (БСФ).

Не дапусціць зрыву падрыхтоўкі да сяўбы

«Узяць, — гаворыцца ў перадавым артыкуле «Праўды» ад 23 сакавіка, — напрыклад, Беларусь. Падрыхтоўка да веснавой сяўбы ў гэтай рэспубліцы ідзе зусім нездавальняюча. На 15 сакавіка план гатункаабмену выканан толькі на 9 проц., план міжкалгаснага абмену выканан на 37 проц., а ў радзе раёнаў значна менш. На 15 сакавіка 64 МТС зусім яшчэ не прыступілі да заключэння дагавароў з калгасамі».

Ход падрыхтоўкі да веснавой сяўбы паказвае, што кіраўнікі партыйных і совецкіх арганізацый раёнаў Беларусі праспалі найбольш спрыяючыя месяцы падрыхтоўкі і на справе прадаставілі падрыхтоўку да сяўбы самацёку, адмовіўшыся ад аператыўнага, штодзённага кіраўніцтва.

Слабая падрыхтоўка да веснавой сяўбы ў радзе раёнаў — вынік таго, што многія раённыя партыйныя арганізацыі не зразумелі рашэнняў апошняга Пленума ЦК ВКП(б), шарахнуліся ў бок, перасталі займацца сельскай гаспадаркай, хаця амаль зусім нічога не зрабілі для ўмацавання кадрамі зямельных органаў. Трэба зразумець, што паварот да партыйна-палітычнай работы ні ў якім разе не азначае адмаўлення ад кіраўніцтва сельскай гаспадаркай.

У сваёй прамове «Аб рабоце ў вёсцы» таварыш **Сталін** гаварыў, што «партыя, калі яна хоча кіраваць калгасным рухам, павінна ўваходзіць ва ўсе дэталі калгаснага жыцця і калгаснага кіраўніцтва. З гэтага вынікае, што партыя павінна не змяншаць, а павялічваць свае сувязі з калгасамі, што яна павінна ведаць усё, што адбываецца ў калгасах, каб у час прыйсці на дапамогу».

ВКП(б) — кіруючая ў краіне партыя. Комуністы павінны цікавіцца ўсім і зорка сачыць за становішчам эканамічнай базы дыктатуры пролетарыята — за гаспадаркай. Яны павінны цікавіцца ўсімі працэсамі, якія адбываюцца ў гаспадарцы, не забываючы ў той-жа час, што галоўнае ў іх — партработа. А да тае пары, пакуль зямельныя органы не будуць умацаваны адпаведнымі кадрамі, партыйныя арганізацыі абавязаны з асаблівай клапатлівасцю і ўважлівасцю займацца пытаннямі, і нават дробнымі, сельскай гаспадаркі. Аднак гэтага ў большасці раёнаў нашай рэспублікі няма. Многія раённыя партыйныя арганізацыі зусім рашылі вызваліцца ад гаспадарчых пытанняў.

Узяць, напрыклад, падрыхтоўку да сяўбы ў Дрыбінскім раёне. Тут замест 783 цнт. ячменю, 734 цнт. пшаніцы і 120 цнт. аўса абменена толькі 10—15 цнт. На базе Заготзярно авёс не ачышчан, і калгасы, прыехаўшы абменьваць насенне, зварачаюцца дамоў не абмяняўшы. У раёне зменшылі план сяўбы збожжавых на 2.527 гектараў. Сакратар райкома партыі т. **Турык** і старшыня райвыканкома т. Клімаў, як відаць, рашылі, што паварот да партыйна-палітычных пытанняў вызваляе іх ад кіраўніцтва сельскай гаспадаркай.

Такое-ж становішча і ў Мсціслаўскім раёне. У многіх калгасах, як «Парыжская комуна», «Комунар», імя 1 мая да сяўбы не гатовы. Тут насенне не ачышчана. Гной на палі не вывозяць. У раёне абменена не больш, як 10 проц. насення. Сакратар райкома партыі тав. **Штэйнгарт** і старшыня РВК т. **Рай** гэтымі пытаннямі не займаюцца. Яны не ведаюць, што робіцца ў калгасах і думаюць, што за вынікі сяўбы ў раёне партыя спытае ў каго-небудзь іншага, а не ў іх.

Або ўзяць Ушацкі раён. Насенне ільна засыпана толькі на 63 проц., гной вывезен на 19 проц., інвентар адрамантаван на 73 проц. Сакратар райкома т. **Тарасевіч** праспаў падрыхтоўку да сяўбы, а зараз праяўляе паўнейшую бяспечнасць, спадзеючыся, што з надыходам сяўбы ўсё ўладзіцца.

Велізарнае значэнне ў павышэнні ўраджайнасці мае гатунковае насенне. Вылучэнне насенных участкаў, падрыхтоўка для іх насення — першачарговая задача аграномаў, брыгадзіраў, старшынь калгасаў і ўсіх зямельных органаў. Без гатунковага насення немагчыма будзе павышаць ураджайнасць соцыялістычных палёў.

Па пачыну дырэктароў перадавых МТС Днепрапятроўскай вобласці абвешчана і шырока разгортваецца ўсесаюзнае соцыялістычнае спаборніцтва машынатрактарных станцый за высокі ўраджай. МТС нашай рэспублікі таксама ўключыліся ва ўсесаюзнае спаборніцтва, але гэтага мала. МТС павінны, рыхтуючыся да выхаду ў поле, яшчэ раз праверыць, як калгасы забяспечаны насеннем, як адрамантаван сельскагаспадарчы інвентар. Ад работы МТС, ад штодзённага аператыўнага кіраўніцтва калгасамі будзе залежаць ураджай у калгасах і прыбытковасць саміх МТС.

Трэба сказаць, што і Наркамзем БССР да гэтага часу яшчэ не адчувае той адказнасці, якую ён нясе за падрыхтоўку і правядзенне веснавой сяўбы. У Наркамземе аб ходзе падрыхтоўкі да сяўбы ведаюць толькі па зводках, якія, дарэчы сказаць, складаюцца з вялікім спазненнем. Наркамзем не мае жывой сувязі з раёнамі, няма канкрэтнага аператыўнага кіраўніцтва і практычнай дапамогі калгасам.

У радзе раёнаў ганебна правальваюць абмен насення, але кіраўнікоў Наркамзема гэта не трывожыць. Галоўны аграном Наркамзема Беркоўскі лічыць, што паслаць у раён напамінак, гэта ўжо выканаць план абмену насення.

Ні мінуты нельга цярпець такога становішча! Наркамзем павінен неадкладна змяніць метады свайго кіраўніцтва падрыхтоўкай да сяўбы. Канцылярска-бюракратычнымі метадамі кіраўніцтва сяўбы не правядзеш. Гэта цвёрда павінны запамятаць работнікі Наркамзема і яго кіраўнік тав. Бенек.

Совет Народных Камісараў БССР і ЦК КП(б)Б абавязалі ўсіх сакратароў РК КП(б)Б і старшынь РВК забяспечыць да 1 красавіка заканчэнне гатунковага і міжкалгаснага абмену, ачысткі насення, вывазкі не менш 80 проц. гною, торфу, вапны, а ўсю астатнюю колькасць гэтых угнаенняў вывезці не пазней 15 красавіка.

Асаблівую ўвагу ў ходзе падрыхтоўкі да сяўбы трэба звярнуць на конскае пагалоўе. РВК павінны забяспечыць, каб слабейшыя коні былі неадкладна пастаўлены на адпачынак, каб усё конскае пагалоўе вышла на палявыя работы працаздольным.

Да пачатку масавых палявых работ асталіся лічаныя дні. Апошні час, як ніколі, трэба скарыстаць для поўнай падрыхтоўкі, дабіцца, каб не было ні аднаго калгаса, які-б вышаў на поле непадрыхтаваным.

Патрэбна нанесці рашучы ўдар самазаспакоенасці і апартуністычным настроям. Трэба прыняць усе меры да таго, каб неадкладна выправіць недахопы і ў бліжэйшыя дні наверстаць упушчанае ў падрыхтоўцы да правядзення веснавой пасеўнай кампаніі.

Гонар кожнага раёна — выйсці на сяўбу ў поўнай гатоўнасці. Асаблівую ўвагу трэба звярнуць на масава-растлумачальную работу, на палітагітацыю сярод калгаснікаў і калгасніц. Трэба поўнасцю выкарыстаць рашэнні Пленума ЦК ВКП(б) для мабілізацыі калгасных мас на паспяховую падрыхтоўку і правядзенне веснавой сяўбы, на заваяванне ў другім стаханаўскім годзе сталінскага ўраджаю.

У СОЎНАРКОМЕ САЮЗА ССР

РЭАРГАНІЗАЦЫЯ АПАРАТА НІЗАВЫХ ФІНАНСАВЫХ І ЗАГАТОЎЧЫХ ОРГАНАЎ

У сувязі з вызваленнем сельскіх советаў ад абавязкаў па вылічэнню і спагнанню грашовых падаткаў, страхавых плацяжоў і натуральных паставак Соўнарком Саюза ССР вынес пастанову аб рэарганізацыі апарата нізавых фінансавых і загатоўчых органаў, да якіх цалкам пяройдуць абавязкі, якія выконваліся да гэтага часу ў гэтых галінах сельскімі советамі.

Наркомфіну СССР дазволена правесці наступнае павелічэнне падатковай і страхавой інспектуры:

а) штат падатковай інспектуры ў сельскіх раёнах давесці з 4.368 да 13.800 (у тым ліку старшых інспектароў — 4.500);

б) увесці у раённых фінансавых аддзелах пасады бухгалтараў і рахункаводаў-дзелаводаў па падатковаму абкладанню (усяго 7.200);

в) павялічыць штат рэвізораў па падатках з 250 да 700, устанавіўшы, што ўсе яны назначаюцца і звальняюцца загадамі наркома фінансаў Саюза ССР;

г) увесці ў штатах наркомфінаў саюзных і аўтаномных рэспублік, якія не маюць абласнога падзелу, абласных і краявых фінансавых кіраўніцтвах пасады старшых інспектароў па падатковых кадрах, непасрэдна падпарадкаваных наркомам фінансаў і начальнікам абласных і краявых фінансавых кіраўніцтваў;

д) павялічыць штаты раённай страхавой інспектуры з 5.600 да 10.800, пашырыўшы на страхавую інспектуру з 1 красавіка 1937 года стаўкі заработнай платы падатковых інспектароў;

з) увесці ў складзе раённых страхавых інспекцый пасады бухгалтараў па страхавых аперацыях, павялічыўшы ў адпаведнасці з гэтым штаты раённых страхавых інспекцый на 4.200 чалавек;

ж) павялічыць штат рэвізораў па дзяржаўнаму страхаванню да 700 чалавек, устанавіўшы, што ўсе яны назначаюцца і звальняюцца загадамі наркома фінансаў СССР.

Адначасова Соўнарком Саюза ССР пашырыў з 1 красавіка 1937 г. на бюджэтную інспектуру стаўкі заработнай платы, устаноўленай для падатковых інспектараў.

Камітэту загатовак пры СНК Саюза ССР дазволена:

а) арганізаваць пасады ўпаўнаважаных ва ўсіх сельскіх раёнах, у сувязі з чым павялічыць штаты на 2.500 чалавек;

б) стварыць штат раённай інспектуры пры раённых упаўнаважаных Камітэта загатовак, павялічыўшы ў сувязі з гэтым штаты на 8.600 чалавек (у тым ліку 2.200 памочнікаў раённага ўпаўнаважанага);

в) стварыць штат рэвізораў у 700 чалавек, назначаемых і звальняемых старшынёй Камітэта загатовак пры СНК Саюза ССР.

У сувязі з гэтымі мерапрыемствамі Наркомфіну Саюза ССР і Камітэту загатовак даручана арганізаваць на месцах не пазней чым з 15 красавіка 1937 г. двухмесячныя курсы для падрыхтоўкі новых кадраў падатковай і страхавой інспектуры і інспектуры Камітэта загатовак пры СНК Саюза ССР, падабраўшы з дапамогай мясцовых органаў для гэтай работы ў поўнай меры правераных і адданых совецкай уладзе людзей.

(БЕЛТА).

АБ ЗАЦВЕРДЖАННІ тав. ГУРЭВІЧА А. І. НАМЕСНІКАМ СТАРШЫНІ ДЗЯРЖАЎНАЙ ПЛАНАВАЙ КАМІСІІ СССР

ПАСТАНОВА ПРЭЗІДЫУМА ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА СССР

Прэзідыум Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта СССР **пастанаўляе:**

Зацвердзіць тав. **Гурэвіча** Аляксандра Іосіфавіча намеснікам старшыні Дзяржаўнай планавай камісіі СССР.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта СССР Г. ПЕТРОЎСКІ.

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта СССР І. АКУЛАЎ.

Масква, Крэмль.
23 сакавіка 1937 г.

СХОД АКТЫВА МЕНСКАЙ ПАРТАРГАНІЗАЦЫІ

Учора позна вечарам закончыўся сход партыйнага актыва Менскай арганізацыі. Сход прадаўжаўся з 19—23 сакавіка. На сходзе прысутнічала больш 1000 чалавек. Запісалася ў спрэчкі 103 чал., выступала 45 чалавек.

Актыў аднагалосна прыняў рэзалюцыю, якая ўхваляе рашэнні Пленума ЦК ВКП(б).

Рэзалюцыя актыва будзе надрукавана ў чарговым нумары газеты.

Сёння на другой старонцы мы друкуем выступленні асобных таварышоў на партактыве.

Сёння, 24 сакавіка, а 12-й гадзіне дня ў Доме партактыва (вялікая зала) склікаецца агульнагарадская нарада сакратароў парткомаў і парторгаў пярвічных партарганізацый па пытанню:

Пастанова ЦК ВКП(б) — «Аб арганізацыі выбараў партарганаў».

Сакратар Менгаркома КП(б)Б РЫСЬКІН.

СХОД АКТЫВА МЕНСКАЙ АРГАНІЗАЦЫІ КП(б)Б

Даклад тав. ВАЛКОВІЧА аб выніках Пленума ЦК ВКП(б)

19 сакавіка пачаўся сход актыва менскай партыйнай арганізацыі, прысвечаны вынікам Пленума ЦК ВКП(б). Даклад аб выніках Пленума ЦК ВКП(б) зрабіў сакратар ЦК КП(б)Б тав. Валковіч.

Азнаёміўшы актыў з работай і рашэннямі Пленума ЦК ВКП(б), тав. Валковіч падвергнуў рэзкай крытыцы буйнейшыя недахопы ў рабоце ЦК КП(б)Б, Менскага гаркома і ўсёй КП(б)Б.

— Пленум ЦК ВКП(б), абмяркоўваючы пытанне аб Бухарыне і Рыкаве, устанавіў, што правыя ўжо даўно перасталі, таксама як і трацкізм, быць палітычнай плынню, яны ператварыліся і з'яўляюцца бандай забойц, дыверсантаў, шпіёнаў, наёмнікаў фашысцкіх дзяржаў.

Выкрытыя Пленумам ЦК ВКП(б) буйнейшыя недахопы ў рабоце раду партыйных арганізацый маюць месца і ў КП(б)Б. Палітычна-масавая работа ў Беларусі надзвычайна слаба, прычым нават гэта слабая работа, якую праводзяць партыйныя арганізацыі, канцэнтруецца, галоўным чынам, толькі на буйных прадпрыемствах, у той-жа час застаецца цэлы рад дробных прадпрыемстваў, вялікія пласты і групы працоўных, сярод якіх партарганізацыі амаль, ці нават абсалютна, не вядуць палітычнай работы. Узровень палітагітацыі не адпавядае патрабаванням, якія высоўвае перад намі сучасная палітычная абстаноўка, яна не адпавядае запатрабаванням працоўных. Гэта агітацыя яшчэ агульная і не дыферэнцыявана да паасобных праслоек працоўных.

Зусім правільна ЦК ВКП(б) указаў мне і Галадзеду, што толькі палітычная сляпата ў адносінах органаў, якія працуюць пад нашым кіраўніцтвам, зрабіла магчымымі факты масавай незаконнай канфіскацыі маемасці ў сялян у Лепельскім раёне.

Лепельская справа і рад фактаў парушэння рэвалюцыйнай законнасці, выяўленых у іншых раёнах, гавораць аб тым, што ў БССР далёка не ўсё добра з палітычнай работай. Аднаасобнік быў зусім забыт, з ім мелі справу толькі пры спагнанні падатку. Сходы ў вёсцы праходзяць у цэнтры калгаса, а на хутары, пасёлкі ніхто не заязджае, і яны астаюцца без нашага ўплыву.

Такую антыпартыйную практыку трэба з усёй большэвіцкай праматой ускрыць і выправіць неадкладна нашы памылкі, інакш мы не справімся з задачамі, якія партыя ўскладвае на нас.

Дакладчык спыняецца на пытанні сувязі кіруючых савецкіх работнікаў з масамі і іх справаздачнасці перад выбаршчыкамі. Да гэтага часу на з'ездах, пленумах савецкіх арганізацый крытыкі амаль не было, лічылася нават вялікай бястактнасцю, калі хто-небудзь выступаў супроць старшыні райвыканкома ці горсовета.

— Праверка тайным галасаваннем будзе самай грунтоўнай праверкай нашых работнікаў, іх сувязі з масамі. Некаторыя адказныя работнікі, абраныя насельніцтвам у гарадскія советы, не наведваюць пленумаў, не працуюць у секцыях, не адчытваюцца перад выбаршчыкамі.

Дакладчык падрабязна спыняецца на задачах партыйных арганізацый у сувязі з надыходзячымі выбарамі ў советы на аснове новай Канстытуцыі.

— Забяспечыць кіруючую ролю партыі ў выбарчую кампанію немагчыма без таго, каб не перабудаваць у адпаведнасці з рашэннем Пленума ЦК ВКП(б) усёй арганізацыйнай, прапагандысцкай і агітацыйнай работы партыйных арганізацый КП(б)Б.

Спыняючыся на парушэннях статута партыі і прынцыпаў дэмакратычнага цэнтралізма ў КП(б)Б, дакладчык гаворыць, што з'езда КП(б)Б не было ўжо чацверты год. Выбараў партыйных камітэтаў пярвічных партыйных арганізацый з моманту з'езда да апошняга часу не было.

Статутам партыі ўстаноўлена выбарнасць усіх кіруючых органаў партыі, а ў КП(б)Б гэты закон быў апракінут, замест выбарнасці працвітала практыка кааптацыі розных кіруючых работнікаў у члены парткомаў, райкомаў і ў ЦК КП(б)Б. Гэта прывяло да таго, што нават у склад ЦК пралезлі ворагі, як Арабей, Уладзімірскі, якія былі кааптаваны ў склад ЦК КП(б)Б.

— Трэба проста сказаць, што ўсё гэта вынікае з таго, што мы, партыйныя кіраўнікі, захапіўшыся гаспадарчай работай, падмянялі вельмі часта гаспадарчыя арганізацыі, забылі аб асноўным, аб статуце нашай партыі, аб тым, каб узняць узровень партыйных мас.

З думкай членаў партыі часта не лічыліся, сакратара проста назначалі, а яго пасля ў партыйнай арганізацыі афармлялі шляхам кааптацыі.

— Цяпер, як відаць з даклада тав. Жданава і цэлага раду рэплік таварыша Сталіна па дакладу тав. Жданава, калі пасылаецца сакратар райкома, ён будзе выконваць абавязкі сакратара райкома, але да таго часу, пакуль ён не будзе абран партыйнай канферэнцыяй ці сходам, да таго часу ён не будзе ні членам бюро, ні членам райкома, ён будзе выконваць абавязкі сакратара.

У многіх арганізацыях практыкаваліся самасправаздачы комуністаў, гэта ёсць бюракратычныя здзекі над комуністам. Ёсць выпадкі і ў асобных арганізацыях КП(б)Б, калі самасправаздачы выкарыстоўваліся для таго, каб заціскаць самакрытыку. Ворагі, якія прабраліся ў партыйны апарат Кіеўскай і Азова-Чорнаморскай партыйных арганізацый, выкарыстоўвалі самасправаздачы для таго, каб заціскаць рот тым, хто хацеў іх выкрыць.

Далей у дакладзе прыводзяцца факты бюракратычных метадаў кіраўніцтва пярвічнымі партыйнымі арганізацыямі Менскім гаркомам і гаррайкомамі, факты адарванасці іх ад партыйных мас. Сакратар Сталінскага РК КП(б)Б тав. Літвін не зрабіў ні аднаго даклада на сходах беспартыйных рабочых. Сакратар парткома завода «Большэвік» тав. Мінкін за тры месяцы правёў толькі адну гутарку ў хромавым цэху. Райкомы і гарком часта непатрэбнымі нарадамі адрываюць сакратароў парткомаў ад іх непасрэднай работы, не пакідаючы ім часу для вядзення партыйна-масавай работы.

Дакладчык спыняецца на ўроках шкодніцкай работы контррэволюцыйных трацкістаў, шпіёнаў і дыверсантаў. Ён прыводзіць рад фактаў шкодніцкай работы на паасобных прадпрыемствах Беларусі і ўказвае, што партыйнай арганізацыі Беларусі ні ў якім разе нельга ні на мінуту супакойвацца, а, наадварот, трэба быць больш настарожанай.

— За апошнія гады ў многіх з нас прытупілася большэвіцкае чуццё, аслабілася пачуццё большэвіцкіх традыцый, а ў некаторых выпадках гэтыя традыцыі і зусім забыты. Раней, калі я быў сакратаром райкома, то хаця-б адзін раз у дэкаду бываў на сходзе нізавой партарганізацыі, у першую чаргу цікавіўся партыйнай работай, а цяпер сакратары райкомаў па поўгода не бываюць на сходах партыйных арганізацый, не цікавяцца пытаннямі партыйнай работы. Цэнтр цяжару нашай работы з горада мы перанеслі ў вёску. Мы забылі, што горад з'яўляецца асноўнай базай партыйна-масавай работы і базай большэвіцкіх кадраў. Недарма ЦК ВКП(б) у сваім рашэнні запісаў, што віцебская партыйная арганізацыя працуе нездавальняюча. Калі паглядзець як след менскую арганізацыю, можна таксама запісаць, магчыма, і яшчэ мацней.

Мы паслабілі прапагандысцкую работу, сярод прапагандыстаў было нямала чужых нам людзей — трацкістаў, зіноўеўцаў і правых элементаў. Ворагі арудвалі і ў нашым большэвіцкім друку. Рэдактарам «Звязды» быў Ленцнер — обер-сакратар Троцкага, рэдактарам газеты «Рабочий» быў Хейфец, выкрыты цяпер як трацкіст. У Белдзяржвыдавецтве, там, дзе выпускаецца велізарная колькасць літаратуры, сядзеў Браўковіч — трацкіст, польскі разведчык.

Гаворачы аб падхалімстве, услаўленні і ўгодніцтве, якое мае даволі моцнае распаўсюджанне ў арганізацыях КП(б)Б, дакладчык рэзка крытыкуе палітычныя памылкі, дапушчаныя ў перадавым артыкуле «Звязды» за 8 лютага, прысвечаным Пленуму ЦК КП(б)Б. У ім напісана: «нанесен сур'ёзны ўдар расхлябанасці і падхалімству, народжанымі спецыфічнымі ўмовамі жыцця беларускага і яўрэйскага народаў у мінулым, мястэчковасцю». Гэта яўны паклёп на беларускі і яўрэйскі народы.

Падрабязна спыняючыся на пытанні выхавання і падбору кадраў, дакладчык гаворыць аб тым, што часта кадры падбіраюцца па-сямейнаму, не выходзячы з палітычнага твару і дзелавой кваліфікацыі работніка.

У БССР ёсць шматлікія факты, якія гавораць аб агульных адносінах да людзей. У часе праверкі і абмену партыйных дакументаў была выключана значная частка членаў партыі за «пасіўнасць». Гэтыя памылкі цяпер трэба выправіць.

У заключэнне тав. Валковіч расказвае актыву аб выступленні таварыша Сталіна на Пленуме ЦК ВКП(б).

— Рашэнні Пленума ЦК ВКП(б) і ўказанні таварыша Сталіна, зробленыя на Пленуме, узброяць нашу партыю, узброяць кожнага з нас, дадуць нам сілу, энергію, перспектыву і зброю ў рукі для таго, каб хутка рухацца наперад і ўзначаліць паварот, які адбыўся ў краіне з прыняццем Сталінскай Канстытуцыі.

Выступленне тав. Бандарчыка

(Завод «Большэвік»)

З рашэння Пленума ЦК ВКП(б) і з даклада тав. Валковіча можна бачыць, што нашы адказныя партыйныя работнікі занялiся гаспадарчымі пытаннямі, забылі аб партыйнай рабоце, забылі аб выхаванні мас.

Зараз як быццам-бы сталі перабудоўвацца, але пакуль, па-мойму, вельмі слаба, у некаторых арганізацыях не відаць цяпер ні гаспадарчай, ні партыйна-выхаваўчай работы.

Промаддзела ЦК зусім не чутна. Мы зараз варымся ў сваім уласным саку. Наркомы, трэсты дрэнна кіруюць заводамі. Калі нам не дапамогуць, не ўкажуць на недахопы, мы можам такіх спраў нарабіць, што потым не абярэшся.

Вось я прывяду такі прыклад: тыдні два таму назад тт. Рыскін і Хадасевіч моцна мяне папярэджвалі, што я не вывучаю людзей, не ведаю з кім працую, што ў нас на заводзе ёсць многа трацкістаў, выключаных з партыі. Мне сказалі, што трэба самому правяраць людзей, якія прымаюцца на работу. Я спачатку не ведаў, як гэта зрабіць. Прадумаўшы гэта пытанне, я прышоў да вываду, што гэта можна і трэба зрабіць. І зараз я сам гутару з таварышамі, вывучаю іх і дагаварваюся адносна таго, на якую работу іх паставіць.

Я павінен сказаць, што нарком лёгкай прамысловасці т. Геаргадзе дрэнна пакуль кіруе намі, ён ні разу не быў на заводзе «Большэвік», а завод-жа недалёка размешчан ад наркамата.

Зараз аб рабоце трэста. Трэстам трэба будзе заняцца моцна. На працягу 8 месяцаў я ў трэсце не мог ні аднаго пытання вырашыць. Гнілое месца.

Аб канторы Саюзскур. Там ёсць дырэктар Кузняцоў, намеснік Гарбуноў і яшчэ адзін намеснік. І вось гэтыя намеснікі паміж сабой пасварыліся. Прыходзіць Гарбуноў, аддае распараджэнне базе зняць з завода 10 тон сыравіны. Яны перасварыліся паміж сабой, а мы пакутуем. Гэта-ж прама злачынная, агідная і шкодная работа.

Трэсту Скурснабзбыт (кіраўнік Ароцкер) мы далі заяўку на 6 тон цыліндравага масла, а ў трэсце такія зграбныя людзі, што далі заяўку наркамату толькі на адну тону, зноў завод пакутуе.

Аб Дзяржплане. Таварыш Любовіч, я тонкасці вашай работы не ведаю, не ведаю, як вы плануеце, але хачу сказаць, што не ўмееце вы планіраваць.

На працягу года 4—5 разоў мяняецца нам тарфяное балота. Мы заключаем дагавор, прымаем торф, пераводзім грошы, а нам за гэты час даюць ужо другое балота, потым трэцяе і чацвертае. А паспрабуй тут спрачацца, раз табе зразу даюць пастанову Соўнаркома. Вы лічбы бярэце проста са столі. На-мойму, слаба вы змагаецеся, каб адстаяць тое, што вы лічыце правільным.

Некалькі слоў аб жылбудаўніцтве. Жылбудаўніцтвам і гарком, і горсовет, і Соўнарком, і ЦК не займаюцца. Пытанне з жыллём, вядома ўсім, становішча вельмі дрэннае. Раней гаварылі — грошай няма, і не можам будаваць. Зараз грошы ёсць, гэта так званы дырэктарскі фонд. Затое зараз матэрыялаў не даюць, таму што гэта будаўніцтва не праходзіць па тытульнаму спісу. Чаму не даць стандартных дамоў, чаму гэтага не дабіцца. Калі-ж гэта немагчыма дастаць у Маскве, то чаму нельга прарабіць такую рэч: ёсць у нас абутковая фабрыка, фабрыка імя Тэльмана, імя Куйбышэва, якія маюць не малыя грошы, дык чаму не пабудаваць адзін культурны дом кватэр на 50 — 60 са ўсімі выгадамі? Але тут, відаць, патрэбен гаспадар, які адказваў-бы за гэту справу. Я павінен сказаць, што тут няма зруху, і я не ведаю проста, як гэта атрымліваецца. Але што можа атрымацца? Пройдзе год, грошы будуць ляжаць, мы іх выдаткуем на іншыя мэты, а культурнага дома не пабудуем. Я лічу, што Цэнтральны Камітэт павінен прымусіць наркаматы перабудавацца ў гэтых адносінах.

Выступленне тав. Ціхона

(Упаўнаважаны Камісіі совецкага кантроля)

Таварышы, я, як удзельнік сходу, хацеў-бы крыху спыніцца на некаторых момантах у дапаўненне к таму, што было сказана тав. Валковічам у яго дакладзе. Я хацеў-бы спыніцца на пытанні аб правых рэстаўратарах капіталізма.

Правыя глыбока законспіраваліся ў сваёй гнуснейшай рабоце, прычым афіцыяльна яны заяўлялі, што яны за партыю, а побач з гэтым яны не спынялі працаваць супроць партыі ў сваім падполлі.

Побач з выкрыццём трацкістаў — фашысцкіх наёмнікаў, трэба асаблівую ўвагу звярнуць на правых контррэволюцыянераў, якія вядуць падрыўную работу і зарыліся ў глыбокае падполле.

Таварышы, я хачу ў сувязі з гэтым спыніцца на рабоце асобных наркаматаў Беларусі.

Наркамзем працуе дрэнна. У галіне конегадоўлі ёсць шкодніцтва. У Кіраўскім, Пухавіцкім і інш. раёнах мелі месца варварскія, шкодніцкія адносіны да каня, а Наркамзем да сённяшняга дня нічога не зрабіў. Наркамзем дрэнна рэагуе на выкрытыя факты шкодніцтва на месцах.

Напрыклад, у калгасе «Дзесяцігоддзе БССР» Смалявіцкага раёна (старшыня калгаса Акуліч) пала 4 коней, абартавала 21 конематка.

Тав. Бенек 11 лютага наклаў рэзалюцыю: «Конекіраўніцтву праверыць, хто-небудзь адказвае за гэту агіднасць. За гэту справу судзіць патрэбна». На гэтым і скончылася. Ніхто не правяраў, вінаўныя не прыцягнуты да адказнасці, запіска ляжыць у кіраўніцтве конегадоўлі Наркамзема пад сукном.

Трэба як належыць узяцца для таго, каб выкарчаваць гэтыя шкодніцкія рэчы.

Соўнарком павінен моцна кантраляваць наркаматы. Але гэтага кантроля амаль не відаць. Кансультанты Соўнаркома сядзяць і капаюцца ў паперах і не правяраюць, як выконваюцца рашэнні Соўнаркома.

Некалькі слоў з поваду рэагавання на скаргі ў апараце ЦВК. Гэта справа пастаўлена зусім дрэнна. Скаргаў паступае вельмі многа, а да іх праяўляюцца бесклапотныя адносіны. У прыёмнай ЦВК прыём наведвальнікаў арганізаваны дрэнна. Не ўстаноўлены гадзіны прыёму. Калі Чарвякоў хоць калі-небудзь і прымае наведвальнікаў, то Ляўкоў іх зусім не прымае. За тры гады сваёй работы ў ЦВК Ляўкоў толькі 7 лютага прымаў у прыёмнай наведвальнікаў.

Нам патрэбна прыцягнуць да нашай работы пабольш актыву з нізоў. Толькі таму, што мы актыў не ўцягвалі ў работу, мы не змаглі глыбока выяўляць усе недахопы, якія ёсць у совецкім апараце.

Я думаю, што Камісія совецкага кантроля, таксама, як і Камісія партыйнага кантроля зробяць для сябе неабходныя вывады з рашэнняў Пленума ЦК ВКП(б).

Нам не трэба забываць, што мы знаходзімся ў капіталістычным акружэнні, што ворагі пасылаюць і будуць пасылаць сваіх агентаў на нашу тэрыторыю. Вось чаму нам патрэбна рашуча выяўляць усе недахопы ў рабоце, адточваць пільнасць, выпальваць агнём тую заразу, якая перашкаджае нашаму соцыялістычнаму будаўніцтву.

Выступленне тав. Жуковіча

(Старшыня горсовета)

У ліку многіх недахопаў і парокаў на якіх ўказвае Пленум ЦК ВКП(б), найбольш недапушчальным, найбольш небяспечным з'яўляецца адрыў ад рабочых мас.

Выступаўшыя тут на актыве цэлы рад таварышоў: і т. Шамес, і т. Чэрняк і рад іншых, якія крытыкавалі мяне, як старшыню горсовета, за адрыў ад рабочых мас, былі правы. Я лічу гэту крытыку зусім правільнай.

Я павінен прама сказаць, што я мысліў так: вось у нас 800 членаў горсовета, 70 дэпутацкіх груп, 16 секцый. Вось я выступаю на нарадзе ў бюро дэпутацкіх груп, секцый, на прэзідыуме, на пленуме, накачаю, і я мысліў, што праз іх я звязан з масай. Гэта была памылка. Гэта было няправільнае ўяўленне. Гэта—няправільная сістэма работы.

Далей т. Жуковіч спыняецца на шматлікіх фактах бюракратычных, бяздушных адносін да пытанняў горада з боку Соўнаркома і Дзяржплана. Вось асобныя факты.

Пытанне аб рэгуляванні ракі Свіслач. Гэта пытанне для Менска мае велізарнае значэнне. Мы кожны год ствараем цэлыя штабы для выратавання людзей, жыллёвы фонд у нас разбураецца. Я запрасіў спецыяльна начальніка жыллёва-комунальнага сектара Дзяржплана Саюза і яго намесніка. І толькі пасля гэтага на месцы ўдалося пераканаць, што патрэбна гэта справа. Заказалі праект, склалі праект, прыехалі ў Маскву, пракансультавалі. У студзені 1936 года былі складзены праекты, якія былі зацверджаны ў Дзяржплане Саюза ССР. Праект прайшоў праз навукова-тэхнічны совет Беларусі, праз Белдзяржвод яшчэ ў 1936 годзе, але ў Соўнаркоме і Дзяржплане БССР аб ім забылі. Толькі ў гэтым годзе аб ім успомнілі і то займаюцца толькі папяровай валакітай, а будаўніцтва зрываецца.

Або другі факт. Барыцце будаўніцтва гэтага года. Да 1937 года г. Менск, як сталіца, дрэнна ці добра, але вызначаўся ад іншых гарадоў у сэнсе забеспячэння матэрыяламі. Мы ведалі, што атрымліваем. У гэтым годзе паварот да Менска зрабілі ў адваротны бок. Менск абязлічылі, перавялі яго на становішча любога раёна. Менск, як горад, як сталіца, нідзе не фігуруе, асабліва па атрыманню будматэрыялаў. Будматэрыялы перадалі наркаматам, а яны сядзяць і не размяркоўваюць іх.

Выступленне тав. Юдзіэль

(Парторг 8-й дыстанцыі)

Я з'яўляюся парторгам нізавой партарганізацыі. Калі я зрабіла даклад аб пленуме і заклікала таварышоў да разгортвання самакрытыкі, яны гаварылі аб тым, што так нельга выхоўваць партыйную арганізацыю, калі толькі гаварыць аб разгортванні самакрытыкі, і пыталіся: «Што з вашымі рашэннямі? Як вы праводзіце іх у жыццё?».

І гэта сапраўды правільна. Вялікім недахопам з'яўляецца тое, што рашэнні і прапановы, якія выносяцца комуністамі, не праводзяцца ў жыццё.

Аб рабоце палітаддзела. Вось тут т. Каждан — начальнік палітаддзела — выступаў. Ён гаварыў аб тым, што ЦК дрэнна кіруе, гарком — тое самае, але не сказаў, па-першае, як ён кіруе.

Я хачу сказаць і аб Кагановіцкім райкоме. Райком дрэнна нам дапамагае. Пятрухіну калі пішуць, то, вядомая справа, знай, што справа прапала. Мы паслалі выпіску з пратакола аб выключэнні Данішэўскага. У райкоме прапала. Я пытаюся, чаму не рашаецца пытанне, мне адказваюць, што не ведаюць, дзе рашэнне. Я прынесла другую выпіску, спадзеючыся, што мяне выклікаюць на бюро райкома. Аказваецца, што праз некаторы час Данішэўскі быў адноўлен без майго ўдзелу на паседжанні райкома, а ў пратаколе запісана, што «прысутнічае парторг Юдзіэль». Хто даў права вам, райкомшчыкі, так запісваць?

У адносінах палітаддзела тав. Шарапговіч правільную рэпліку кінуў, сказаўшы, што палітаддзел адарваўся ад ЦК. Але я-б сказала, што ён адарваўся не толькі ад ЦК, але ён адарваўся ад партыйнай арганізацыі, ад мас.

Партрэт Дзегцярова — начальніка палітаддзела — вісіць побач з партрэтам таварыша Сталіна. Калі Дзегцяроў прыехаў у Віцебск да Васількоўскага, ён гаворыць: «Няручна, што побач не павесілі партрэт старшыні ўчкома». Вось як у духу выключнага падхалімства палітаддзел выхоўвае партыйныя масы.

Выступленне тав. Крайко

(Пракуратура БССР)

Сакратары гаркома слаба кіруюць пярвічнымі партарганізацыямі. Я 5—6 месяцаў з'яўляюся сакратаром парткома партыйнай арганізацыі Пракуратуры рэспублікі. Мяне ніколі не выклікалі сакратары гаркома, не гутарылі са мной.

Калі ў партарганізацыі буйных прадпрыемстваў заглядваюць прадстаўнікі з гаркома або райкома, то ў дробныя арганізацыі яны заглядваюць зусім рэдка. З сакратарамі парткомаў таксама працуюць ад выпадку да выпадку. Наша менская партарганізацыя павінна задаваць тон у рабоце ўсім партыйным арганізацыям Беларусі. Чаму-б сакратару ЦК не сабраць сакратароў парткомаў, не пагутарыць з імі аб агульнай рабоце для таго, каб гэты вопыт перанесці на іншыя арганізацыі? Гэтага мы не бачылі.

Выступленне тав. Варончанка

(Сакратар Кагановіцкага гаррайкома)

Ускрытыя ў рашэннях Пленума ЦК буйнейшыя недахопы і памылкі цалкам і поўнасцю адносяцца і да нас, да нашай арганізацыі. У нашым раёне гэта відаць, як нідзе: выключная адарванасць раённага камітэта—і мяне, і майго намесніка і іншых работнікаў райкома—ад мас.

У рэзультаце адарванасці ад мас у нас развілося пачуццё нейкай асаблівай веры ў сілу нашых рашэнняў. Парушалі мы і статут партыі.

У сваёй рабоце мы недастаткова прыслухоўваемся да голасу радавых комуністаў і беспартыйных. У рэзультаце рад сур'ёзных пытанняў мы не ўзнімаем, а калі ўзнімаем, то з вялікім спазненнем. Гэта можна паказаць на прыкладзе Наркомасветы і на прыкладзе раду другіх партарганізацый.

Я, як сакратар райкома, лічу выключна вялікім недахопам у маёй рабоце, што мы зусім слаба займаліся пытаннем партыйнай прапаганды. Калі глядзіш на лічбы, лічбы ў нас акруглены. Да лічбаў мы падыходзім па-бухгалтарску: і процанты ёсць, і запісаліся ў гурткі, а што робіцца ў гэтых гуртках мы не глядзім.

Некалькі заўваг аб недахопах работы гаркома і ЦК КП(б)Б. Гарком партыі хварэе тымі-ж недахопамі, якімі хварэе райком. Мы ад іх вучымся, яны ад нас вучацца. Тут у нас — узаемасувязь.

У нас на пленуме райкома партыі ні Рыськін, ні Хадасевіч ні разу не былі. Хадасевіч адзін раз прышоў, пабыў чвэрць гадзіны і ўшоў. Валковіч і Галадзед таксама не былі а яны — члены пленума, пад апладысменты іх абіралі. Трэба было падумаць аб гэтай справе.

Цяпер аб ЦК. Я думаю, што бюро ЦК партыі мае вялікія недахопы ў тых адносінах, што прымае зачастую добрыя рашэнні, але не правярае, як гэтыя рашэнні выконваюцца.

Я прывяду такі прыклад. У сувязі з выкрыццём ворагаў у педагагічным інстытуце Валковіч і Галадзед напісалі рашэнне. Рашэнне напісалі добрае. І я думаў, што сапраўды возьмуцца за вышэйшыя школы, за ВНУ. Але рашэнне прынялі, а справа пакуль стаіць на месцы.

Наконт загадчыкаў аддзеламі ЦК партыі, аб Ткачэвічу, Іосіані і Казюку. Я, сакратар райкома, не ведаю, што яны робяць, таму што я іх не бачыў. Калі Готфрыда мы лаем па заслугах, дык мы ўсё-ж ведаем, што Готфрыд працаваў, праўда, ён падмяняў гаспадарніка, але ва ўсякім выпадку ён быў звязан з намі, а вось гэтыя загадчыкі аддзеламі ЦК невядомы не толькі масам, але нават і нам, кіруючым работнікам.

Тав. Варончанка рэзка крытыкуе работу Дзяржплана БССР. Ён прыводзіць факты засмечанасці апарата, шкодніцкага планавання, затрымання з зацвярджэннем праектаў.

— Таварышы, асабліва неабходна паставіць пытанне аб Наркомасветы. Гэта справа адносіцца галоўным чынам к фронту падрыхтоўкі кадраў, таму што БДУ, а таксама і педінстытут былі базай работы нацдэмаўскіх контррэволюцыйных трацкісцкіх элементаў.

Цяпер некалькі слоў аб падхалімстве. Элементы падхалімства, аб якіх гаварыў тав. Валковіч, маюць месца і на прадпрыемствах, і ў асаблівасці ў наркаматах. Узяць такі факт: у мелінстытуце на партыйным сходзе кандыдат партыі прапануе ў ганаровы прэзідыум абраць дырэктара інстытута, або ўзяць такі факт: ідзе справаздача парторга на малочным заводзе. Выступае член партыі і гаворыць: «Пад кіраўніцтвам гэтага парторга ўмацавалі, умацавалася і т. д.», а ён ледзь-ледзь працуе і толькі ў апошні час пачаў крыху лепш працаваць. Або ўзяць па таму-ж Наркомасветы: «Пад палітычным кіраўніцтвам тав. Дзякава і Гершона забяспечаны дзіцячыя сады і т. д., і т. д.».

У заключэнне тав. Варончанка спыняецца на рабоце партыйнай арганізацыі Соўнаркома. Ён прыводзіць рад фактаў сямейнасці, адсутнасці крытыкі і самакрытыкі ў гэтай арганізацыі, засмечанасці апарата.

Выступленне тав. Аўгустайціса

Тав. Аўгустайціс гаворыць аб тым, што элементы благадушнасці, сямейнасці і падхалімства шырока распаўсюджаны і ў комсамольскіх арганізацыях. Страта большэвіцкай пільнасці прывяла да таго, што мы прагледзелі тое, што было ў комсамольскім друку, у «Чырвонай змене» і ў газеце «Піонер Беларусі», дзе была раскрыта контррэволюцыйная тэрарыстычная трацкісцкая нацыяналістычная арганізацыя.

Далей тав. Аўгустайціс спыняецца на пытаннях партыйнага кіраўніцтва комсамолам.

У нас прывілася традыцыя, што намеснік сакратара райкома партыі ўваходзіць у склад бюро райкома комсамола для паляпшэння партыйнага кіраўніцтва. На справе атрымліваецца парадна́сць. Вось, тав. Пятрухін з Кагановіцкага райкома за цэлы год ні разу не быў на пасяджэннях райкома комсамола.

Тав. Дзяткова з Сталінскага райкома зрабіла ласку — два разы пабывала на пасяджэннях райкома комсамола. Ні адзін сакратар гаркома, ніхто з сакратароў гаррайкомаў не выступаў на актывах комсамола з палітычнымі дакладамі, а для комсамольцаў, калі выступаюць старыя, палітычна граматныя людзі, мае выключнае значэнне. Нашы комсамольцы — маладыя людзі, граматныя людзі, адчуваюць патрэбу ў тым, каб члены партыі выхоўвалі іх.

За 5 год работы ў кіраўніцтве ЦК я не бачыў, каб на пленуме і актыве комсамола сакратары ЦК або члены бюро ЦК выступалі сярод комсамольцаў з палітычнымі дакладамі. Адносіны да комсамола патрэбна змяніць.

Выступленне тав. Лапета

(Лесакааперацыя)

Тав. Лапета крытыкуе работу Соўнаркома, ЦК КП(б)Б і менгаркома за тое, што яны не прыслухоўваюцца да сігналаў, якія ідуць ад комуністаў і беспартыйных. Лепельская справа, гаворыць ён, яркае пацвярджэнне гэтаму.

Тав. Лапета ўказвае на дрэннае кіраўніцтва Кагановіцкага РК КП(б)Б пярвічнымі партарганізацыямі.

— У нас моцна развіта сямейственасць, падхалімства. Яны маюць месца ў райкомах, ЦСПСБ, у гаркоме, дзе работнікаў набіраюць па знаёмству.

Тав. Лапета ў заключэнне спыніўся на памылках «Звязды».

Выступленне тав. Папкова

(Завод імя Мяснікова)

Я хачу спыніцца на двух асноўных пытаннях: на парушэнні прынцыпаў дэмакратычнага цэнтралізма і на выхаванні комуністаў. Але перш чым спыніцца на гэтых пытаннях, спынюся на ўроках у барацьбе са шкодніцтвам.

На заводзе імя Мяснікова, як вам вядома з газеты «Звязда», выкрыты шкоднікі. Тут аб гэтым гаварылі, але я хачу сказаць з усёй адкрытасцю, што не ўсё выкрыта. І тут нам прыдзецца яшчэ добра папрацаваць.

Цяпер аб парушэнні прынцыпаў унутрыпартыйнай дэмакратыі. Да майго вылучэння на транспарт я працаваў у Белвадгасе і між іншым сам з'яўляюся ўдзельнікам парушэння статута партыі. Будучы там сакратаром парткома, пасля таго, як мяне вылучылі на работу на транспарт, я не адчытаўся перад партарганізацыяй.

Хачу расказаць аб рабоце ПАДОР'а і аб рабоце палітаддзела аддзялення. ПАДОР Заходняй дарогі кіруе работай партарганізацый слаба, бюракратычна, рэдка бывае ў пярвічных партарганізацыях.

Тав. Каждан тут выступаў, крытыкаваў другіх, але аб сабе не гаварыў. Выхаваннем комуністаў тав. Каждан, як начальнік палітаддзела, і т. Эфрон, як яго намеснік, не займаюцца.

Гарком слаба працуе над выхаваннем актыва, не клапоціцца аб тым, каб павышаць яго ідэйны ўзровень. Калі ў мінулыя гады запрашаліся кваліфікаваныя лектары і чыталіся лекцыі для актыва, то цяпер гэтага няма.

Культпроп райкома тав. Чавускі пытаннямі прапаганды і агітацыі на нашым заводзе не цікавіцца. Мы нядаўна праводзілі семінар агітатараў, чытчыкаў, правалілі гэты семінар толькі таму, што нам далі такіх выкладчыкаў, якія сарвалі семінар. Райком на гэта не рэагаваў.

Тут выступаў нарком асветы тав. Дзякаў. Ён выступіў з дзяляцкай, апалітычнай прамовай. Ён не выкрыў глыбокіх прарываў, якія маюць месца ў апараце і сістэме Наркомасветы.

Што ён сказаў? Ці прывёў ён хоць адзін прыклад, як ён, як нарком, выкрывае ворагаў, што ён зрабіў у Наркомасвеце?

(Галасы: ён іх абараняў). І гэта называецца ў Дзякава самакрытыкай.

Выступленне тав. Рубінштэйна

(Фабрыка «КІМ»)

Пры праверцы і абмене партыйных дакументаў са мной гаварылі, што мне трэба пайсці на партыйную работу. Гэта справа была паўтары гады таму назад. Сказалі і забылі. Больш ніхто мною не цікавіўся. І толькі 22 студзеня г. г. мяне выклікалі і сказалі, што трэба ісці на партыйную работу.

Нядаўна ў гаркоме партыі была нарада наконт абследванняў пярвічных партарганізацый. Гэта было падрыхтоўкай да пленума гаркома. Мне даручылі зрабіць абследванне фабрыкі «Комунарка», але папярэдзілі, каб ніякіх следоў абследвання на фабрыцы не пакідаць. Мне сказалі, што тое, што я знайду, каб зафіксаваў, запісаў і прынёс у гарком. Я пайшоў, зрабіў абследванне, тое, што знайшоў — запісаў і пайшоў. Але куды-ж годны такія абследванні! Вось я працую на прадпрыемстве сакратаром парткома толькі адзін месяц, а ў мяне ўжо было 3 такіх абследванні і чацвертае на чарзе. Гэтыя абследванні нічога не даюць.

Зараз, у адносінах кіраўніцтва райкома і гаркома партыі. Мне яшчэ цяжка сёння гаварыць у адносінах кіраўніцтва райкомаў. Але я лічу, што калі-б кіраўніцтва было дастатковае, то мы не мелі-б такога становішча, якое мы маем у асобных партыйных арганізацыях, у тым ліку буйных партыйных арганізацыях. Гэта становішча стварылася таму, што райкомы партыі і гарком партыі былі адарваны ад мас.

НІКІМ НЕ АБРАНЫЯ КІРАУНІКІ ЖАКТАУ

Старшыню жакта № 8, члена партыі Вайханскага Горжылсаюз «аслабаніў» ад работы. Зроблена гэта без шуму, каб не прыцягнуць асаблівай увагі. Вайханскі нават не адчытаўся перад членамі жакта аб сваёй рабоце.

Для нас, аднак, «аслабаненне» Вайханскага не з'яўляецца сакрэтам. Вайханскі сябе як старшыня поўнасцю скампраметаваў. За ім лічыцца і растрата, і грубасць, і п'янка, і адміністраванне, і незаконнае ўсяленне, і т. д., і т. д. І зразумела, калі паставіць яго справаздачу — гэта значыць, даць членам жакта магчымасць крытыкаваць не толькі работу свайго старшыні, але і выкрыць усю бюракратычную сістэму Горжылсаюза з яго шматлікімі фактамі грубага парушэння дэмакратыі. А таму, моў, лепш справаздачы не ставіць. Як гаворыцца, — абы ціха было.

У Віцебску налічваецца 14 жактаў, а значыць 14 старшынь. Большасць іх ніхто ніколі не абіраў. Проста кааптаваны праўленнямі жактаў. І для членаў жактаў з'яўленне на арэне таго або іншага старшыні з'яўляецца нечаканасцю. Узяць хоцьбы той-жа жакт № 8. Пасля ўходу Вайханскага яго месца заняў Скараход, хоць яго ніхто не абіраў.

За 1936 год і два месяцы бягучага года змянілася 12 старшынь жактаў, якія таксама як і Вайханскі, не адчытваліся аб сваёй рабоце.

Такое-ж грубае парушэнне дэмакратыі мае месца і ў самым Горжылсаюзе. Большасць членаў праўлення Горжылсаюза на чале са старшынёй т. Мядзведзевым і яго намеснікам Фрыдманам—кааптавана на пасяджанні праўлення, дзе прысутнічаў жактаўскі актыў у вельмі мізэрнай колькасці.

Крытыку і самакрытыку тут не любяць. Варта было аднойчы старшыні рэвізійнай камісіі жакта № 8 Мідвіну выступіць на сходзе з крытыкай жульніцкіх праддзелак Вайханскага, як намеснік старшыні Горжылсаюза т. Фрыдман адразу-ж яго абрэзаў: «Калі вы будзеце капацца ў гэтых справах, мы вас пад суд аддадзім».

Жакты аб'ядноўваюць вялікую колькасць так званага неарганізаванага насельніцтва—галоўным чынам хатніх гаспадынь. Сярод гэтага кантыгента людзей палітычная агітацыя амаль не праводзіцца. Дастаткова ўказаць на тое, што з 14 жактаў вывучэнне Сталінскай Канстытуцыі праводзіцца толькі ў 3.

Грубае парушэнне дэмакратыі, заціск самакрытыкі, адсутнасць палітычнай агітацыі — усё гэта выкарыстоўваюць класавыя ворагі, усякі жульніцкі элемент, які запісаўся ў жакты. Толькі гэтым можна растлумачыць, што доўгі час упраўдамамі жакта № 10 працаваў Блез, ідэалізаваўшы гнуснага здрадніка рабочага класа Троцкага. У самым Горжылсаюзе ў якасці тэхніка працаваў трацкіст Савочкін. Толькі нядаўна ізгнан старшыня жакта № 10 буйны растратчык Дайхін. Ізгнаны з Заготсена Латоўскі за хабарніцтва і ўсякія жульніцкія праддзелкі таксама знайшоў сабе месца ў сістэме Горжылсаюза і працуе ў сучасны момант старшынёй жакта № 2.

І зразумела, што калі-б членаў жакта не ігнаравалі, а прыцягнулі-б да абмеркавання абіраемых кандыдатур у органы праўлення жактаў, то ўся гэта нечысць не магла-б тут знайсці сабе месца.

Пры Горжылсаюзе ёсць партыйная арганізацыя, якая складаецца з 14 членаў партыі і 6 кандыдатаў. Аслабанёнага сакратара парткома тут не патрабуецца, а фактычна такі ёсць. Зроблена гэта проста. Фармальна т. Пярцова залічылі культработнікам Горжылсаюза, а фактычна ён з'яўляецца аслабанёным сакратаром парткома.

Маючы ў сябе рад парушэнняў унутрыпартыйнай дэмакратыі (за 1936 год змяніліся 4 сакратары парткома і толькі адзін з іх адчытаўся за сваю работу), партком менш усяго звароча ўвагі на факты грубага парушэння кааператыўнай дэмакратыі, заціску самакрытыкі, засмечанасці апарата і на ўсе агіднасці, маючыя месца ў сістэме Горжылсаюза.

Арк. ЗАРУБЕЖНЫ.

У Сочынскім санаторыі адпачывае знатная парашутыстка Грузіі — ордэнаноска Русудана Жорданія. Без адрыву ад вытворчасці яна скончыла лётную школу ў Тбіліскім аэраклубе імя тав. Берыя. Яна ўзяла перад таварышам Сталіным абавязацельства падрыхтаваць 10 пілотаў з грузінскай моладзі. Сваё абяцанне Русудана Жорданія выканала. НА ЗДЫМКУ: тав. Жорданія з сваёй падругай Гогіцідзе наглядаюць за палётам самалёта.

Фото С. Хейфеца (СФ).

ГНІЛОЕ КІРАЎНІЦТВА ЧАВУСКАГА РВК

Сталінская Канстытуцыя ставіць новыя велізарныя задачы перад советамі.

Разгортванне бальшавіцкай крытыкі і самакрытыкі, узмацненне арганізацыйна-масавай работы, ачыстка советаў ад нягодных бюракратычных элементаў, чулыя адносіны да кожнага працоўнага—асноўныя элементы перабудовы.

Гэтага, аднак, упарта не жадае зразумець старшыня чавускага райвыканкома т. Гурын. Два гады працуе т. Гурын на пасадзе старшыні і ўвесь час ён правальвае работу.

Пачнем з прэзідыума РВК. Прэзідыум збіраецца выпадкова, без адпаведнай падрыхтоўкі, у выніку яго работа ператвараецца ў простую балбатню. Пленумы РВК бываюць вельмі рэдка. На працягу 2 год адбыліся толькі 2 пленумы.

Тав. Гурын крытыку не любіць. Яркім прыкладам могуць служыць яго паводзіны на партыйных сходах. Ён заўсёды выступае першым і згладжвае вострыя моманты, рознымі жартамі не дае ўзяць пад агонь крытыкі недахопы ў рабоце РВК.

У РВК пануе сямейнасць. Асаблівай пашанай з боку старшыні карыстаюцца падхалімы. Вось факты. У мінулым годзе жонка Гурына, працуючы заг. дзіцячага сада, прысвойвала сабе грошы і прадукты, яна бескантрольна распараджалася сродкамі дзіцячага сада, як сваімі ўласнымі. Па сігналах раённай газеты РК КП(б)Б вынес пастанову, у якой прапанаваў заг. райана т. Дзергачову неадкладна зняць Гурыну з работы, а справу перадаць у пракуратуру. Але заг. райана т. Дзергачоў пастараўся справу змазаць і выдаў спраўку Гурынай, што яна звольнілася з работы па асабістаму жаданню. Гурын аб гэтым добра ведаў і маўчаў, ён быў вельмі задаволен паводзінамі заг. райана.

Летам Гурын раз'язджае па раёну, але яго паездкі носяць гастралёрскі характар, і ад яго пяціхвілінных размоў з кіраўнікамі сельсоветаў і калгасаў па дарозе—«ну, што, браток, у цябе чуць новага»,— ніякай карысці няма.

Такое кіраўніцтва старшыні РВК знайшло свой поўны адбітак і ў аслабленні работы сельсоветаў. Секцыі і дэпутацкія групы ў сельсовеце зусім не працуюць. Ніхто не цікавіцца справай арганізацыі актыва і выхавання савецкіх кадраў. У выніку, па раду сельсоветаў (Сушчэўскім, Галавенчыцкім, Халмоўскім, Усушскім, Хацкаўскім і інш) маюць месца выпадкі голага адміністравання, парушэння сталінскага статута сельгасарцелі.

РВК, які павінен быў строга сачыць за работай советаў і дапамагаць ім, стаіць у баку. Вось чаму РВК не карыстаецца ніякім аўтарытэтам. Ні адзін старшыня сельсовета ніколі не атрымлівае вычарпальнага адказу на свае пытанні.

Райвыканком і сельскія советы зусім недастаткова рэагуюць на скаргі працоўных, якія ляжаць неразгледжанымі па некалькі месяцаў, а калі і разглядаюцца, то фармальна, без сур'ёзнага падыходу да скаргі.

РК неаднаразова ўказваў на пасяджэннях бюро і партыйных сходах на бяздзейнасць старшыні і прэзідыума РВК.

У 1936 годзе РК КП(б)Б правёў вялікую работу па разгортванню стаханаўскага руху ў раёне. Трэба адкрыта сказаць, што РВК стаяў зусім у баку ад гэтай важнейшай палітычнай справы.

Мімаволі паўстае пытанне: ці не хаваецца пад бестурботнасцю, бяздзейнасцю Гурына больш глыбокія карэнні? Ён не толькі сам не працуе, але і перашкаджае іншым працаваць. Гурын палітычна непісьменны, над сабой зусім не працуе і наогул страціў твар комуніста.

Далей так працаваць немагчыма.

МАСКАЛЕЎ.

ЗАЎСЁДЫ НА ВАРЦЕ

На пясчаных узгорках за некалькі крокаў па берагах невялічкай рэчкі раскінуліся не аднолькавыя вёскі. На адным беразе красуюцца новыя высокія калгасныя будынкі, вялікія школы. На другім беразе ледзь прыкметны маленькія старасвецкія хаткі палешукоў.

Вечар. Павольна паўзуць маленькія лахматыя белыя хмаркі. Мінута ад мінуты яны закрываюць бліскучы месяц. Кожны шорах, гоман, брэх сабак па той бок мяжы — чутны на нашай тэрыторыі. У такі час магчыма пачуць стогн і лямант сялян. Гэта жандары і войты прыйшлі спаганяць штрафы. Калгаснікі-пагранічнікі часта спыняюцца на вуліцах і прыслухоўваюцца да гэтых лямантаў і крыкаў.

Слухаючы гэтыя здзекі, не адзін з іх прыпамінае сваё праклятае мінулае. Нянавісцю напаўняюцца іх сэрцы да тых, хто здзекуецца над працоўнымі па той бок граніцы.

Кожны калгаснік-пагранічнік у такую мінуту з яшчэ большай пільнасцю прыглядаецца да пагранічча, каб не прапусціць у краіну Советаў ні аднаго ворага...

...Аднаго разу, недалёка каля граніцы, калгаснікі Кошман Мікалай і Кошман Цярэшка заўважылі двух незнаёмых. Яны крадучыся ішлі па густым хмызняку. Заўважыўшы невядомых, калгаснікі непрыкметна накіраваліся за імі. Выбраўшы зручны момант, яны накінуліся на невядомых, абяззброілі іх і завялі ў заставу.

А вось другі прыклад. Калгаснік з калгаса «Чырвоны пуцілавец» Кулявец Пятро, працуючы вечарам на жывёлагадоўчай ферме, пачуў скрып снегу. Нехта ішоў. «Трэба праверыць»— рашыў Кулявец і непрыкметна па кустах падышоў туды, дзе быў чуцён скрып снегу. У цемры ночы рухаліся дзве чалавечыя постаці.

— Стой, хто ідзе? — рэзка крыкнуў Кулявец. Незнаёмыя спыніліся. Даведаўшыся, хто яны такія, Кулявец даставіў парушальнікаў граніцы ў заставу.

Калгаснік калгаса «Дазор», Тураўскага раёна таксама затрымаў і даставіў у заставу парушальніка граніцы.

Так калгаснікі дапамагаюць чырвоным пагранічнікам ахоўваць нашы граніцы. Такіх прыкладаў можна прывесці многа. Пільна ахоўваючы граніцы сваёй сацыялістычнай радзімы, кожны калгаснік-пагранічнік ахоўвае сваё шчаслівае і радаснае жыццё.

А. КАСАБУЦКІ.

НА ПАЛЕССІ ПАЧАЎСЯ ЛЕСАСПЛАЎ

МОЗЫР. (Кар. «Звязды»). На выплаўных рэчках і канавах Палесся пачаўся сплаў лесу. Як паведамілі супрацоўніку «Звязды» ў Мозырскай сплаўканторы, па ўсяму Прыпяцкаму басейну пушчана ўжо ў сплаў 29 тысяч кубаметраў лесаматэрыялаў. Частка лесу прыбыла на многаводныя рэкі для далейшага спадавання да месца прызначэння. У бліжэйшыя дні сплаў лесу пачнецца на галоўнай магістральнай рацэ Прыпяці.

ФРАЛОЎ.

60-годдзе А. С. НОВІКАВА-ПРЫБОЯ

МАСКВА, 23 сакавіка. (БЕЛТА). 24 сакавіка совецкая грамадскасць адзначае 60-годдзе аднаго з віднейшых дзеячоў рускай літаратуры, выдатнага совецкага пісьменніка Алексея Сілыча Новікава - Прыбоя, буйнейшыя творы якога вядомы мільёнам чытачоў.

АлексейСілыч нарадзіўся ў сакавіку 1877 года ў глухім сяле Матвееўскім, Спаскага павета, Тамбоўскай губерні. Сын селяніна, праслужыўшага 25 год у нікалаеўскай арміі, Новікаў-Прыбой прайшоў суровую школу жыцця. Пад уплывам расказаў аднаго матроса ў яго рана прабудзілася цяга да мора. І калі будучага пісьменніка прызвалі на ваенную службу, ён адразу вызваўся ісці ў матросы. Служачы ў Балтыйскім флоце, Новікаў-Прыбой узмоцнена займаўся самаадукацыяй. Адзін час ён наведваў у Кранштаце нядзельную школу, дзе ўпершыню пазнаёміўся з нелегальнай палітычнай літаратурай.

Знаёмства з біяграфіяй Максіма Горкага парадзіла ў маладога матроса першыя мары аб літаратурнай дзейнасці.

У часе руска-японскай вайны Новікаў-Прыбой, матрос браненосца «Орел», быў удзельнікам славутага цусімскага бою і сведкай трагічнай пагібелі другой ціхаакіянскай эскадры. У 1906 годзе ён напісаў дзве брашуры, прысвечаныя цусімскаму бою: «Безумцы и бесплодные жертвы» і «За чужие грехи», якія былі зараз-жа канфіскаваны.

З 1907 па 1913 год Новікаў-Прыбой вандраваў за граніцай як палітычны эмігрант: жыў у Англіі, Францыі, Іспаніі, Італіі і Паўночнай Афрыцы. Доступ у літаратуру для яго быў закрыт, і ён вымушан быў займацца выпадковай газетнай і журнальнай работай.

Найшырэйшыя перспектывы для літаратурнай дзейнасці Новікава-Прыбоя адкрыліся толькі пасля Вялікай пролетарскай рэволюцыі. Аптыміст, які заўсёды верыць у чалавека, сапраўдны гуманіст, бліскучы знаўца морскага флота, Новікаў-Прыбой стварыў шмат расказаў і аповесцей, якія паказваюць бяспраўнае жыццё матросаў царскага флота, рост рэволюцыйнага руху сярод іх. Яго творы выклікаюць нянавісць да самадзяржаўнага ладу, да капіталізма. Ва ўсіх сваіх творах, якія чытаюцца з неаслабнай цікавасцю, — «Соленая купель», «Женщина в море», «Подводники», «Ералашный рейс» і інш. — Новікаў-Прыбой выступае як пісьменнік-рэаліст, які праўдзіва расказвае аб людзях і жыцці.

Дасягнуўшы мастацкага ўдасканалення і поўнакроўнага майстэрства, Новікаў-Прыбой стварыў выдатную кнігу «Цусима». Гэты гістарычны раман, напісаны на аснове дзённікаў пісьменніка, архіўных дакументаў і ўспамінаў удзельнікаў руска-японскай вайны, разышоўся ў сотнях тысяч экземпляраў і добра вядомы найшырэйшым колам чытачоў не толькі ў нашай краіне, але і за граніцай.

Зараз, у дні свайго 60-годдзя, пісьменнік працуе над аповесцю «Капитан первого ранга», прысвечанай чырвонаму морскому флоту і яго людзям, гатовым да абароны сваёй чароўнай соцыялістычнай радзімы.

К дню свайго юбілею Новікаў-Прыбой атрымаў шматлікія сяброўскія прывітанні ад пісьменнікаў, грамадскіх арганізацый, маракоў чырвонага флота і т. д.

У прывітанні праўлення Саюза совецкіх пісьменнікаў СССР гаворыцца: «Разам з усімі пісьменнікамі і мільёнамі чытачоў нашай краіны горача вітаем Вас у дзень Вашага 60-годдзя. Жадаем Вам бадзёрасці, сіл і доўгіх год для творчасці і барацьбы за совецкую літаратуру, за совецкую радзіму».

ТАВАРЫСТВЫ БЕЛАРУСКІХ ВЫШЫВАЛЬШЧЫЦ

У БССР пачынаюць шырока развівацца кааперацыйныя промыслы па мастацкай вышыўцы і ткацтву. У Віцебску і Оршы арганізаваны таварыствы беларускіх вышывальшчыц, у якіх аб'яднана каля 300 калгасніц-вышывальшчыц гэтых раёнаў. У Віцебску і Оршы працуюць ужо спецыяльныя цэхі. У Оршы на канферэнцыю калгасніц-вышывальшчыц дэлегаткі прывезлі 350 узораў рознай вышыўкі і ткацтва — коўдры, хусткі, ручнікі і г. д. Таварыствы арганізуюцца таксама ў Слуцку, Магілеве, Лепелі і Мозыры.

УСЕБЕЛАРУСКАЕ ГІМНАСТЫЧНАЕ СВЯТА ПІОНЕРАЎ І ШКОЛЬНІКАЎ

Учора ў спартыўным зале менскага Дома Чырвонай Арміі пачалося трэцяе ўсебеларускае гімнастычнае свята піонераў і школьнікаў. На свята прыехала 120 юных гімнастаў рэспублікі. Першынства аспрэчваюць каманды Менска, Віцебска, Гомеля, Бабруйска, Оршы, Полацка, Слуцка, Магілева і т. д. Таксама прымае ўдзел у спаборніцтвах каманда гомельскай школы імя Комінтэрна, пераможца мінулагодняга свята юных гімнастаў. Учора адбываліся спаборніцтвы па турніку, бруссях і прыжках. Сёння раніцой працяг спаборніцтваў, вечарам у Палацы піонераў і акцябрат імя Гікало — урачыстае закрыццё свята.

ХОР ПАЖЫЛЫХ КАЛГАСНІКАЎ

У калгасе «Чырвоны май» Сваташыцкага сельсовета, Дубровенскага раёна ўжо некалькі месяцаў існуе хор пажылых калгаснікаў і калгасніц. Арганізатарам і кіраўніком хора з'яўляецца настаўніца мясцовай школы М. К. Барванава.

Хор складаецца з 15 чалавек. Найбольш актыўнаму ўдзельніку хора, калгасніцы Паповай — 78 год. Вылучаюцца добрымі галасамі і ўдалым выкананнем калгасніцы Кабрук Праскоўя — 62 гады, Самусёва Матрона — 65 год, Самусёва Фёкла — 45 год., Хліманава Паліна — 47 год, калгаснікі — Маскалёў Якаў — 60 год, Арбузоў Восіп — 37 год і інш.

У рэпертуары хора пераважна старыя беларускія народныя песні: «Там, на гары, каліна», «А ўсе людзі», «Сонейка жаркае», жартаўлівая «Авечачка-махнатачка» і інш. Хор таксама развучыў і выконвае некалькі сучасных совецкіх песень: «Песня пра Шчорса», «Ішоў атрад па берагу» і інш.

Выступленні хора ў калгасным клубе карыстаюцца вялікім поспехам, асабліва сярод моладзі. У апошні час ідзе ўзмоцненая падрыхтоўка да выступлення на раённай алімпіядзе.

Хор пажылых калгаснікаў Сваташыцкага сельсовета, як удалы выканаўца народнай творчасці, павінен звярнуць на сябе ўвагу адпаведных арганізацый.

Рад народных песень у выкананні хора запісан брыгадай Акадэміі навук БССР на валікі з дапамогай фанографа.

М. ГРЫНБЛАТ.

ВЕТКАЎСКІЯ НОРАВЫ

У м. Ветка — адзін клуб. Ён адкрываецца толькі 2 разы ў тыдзень, калі прывязуць новую кінокарціну. Але адзін раз наведаўшы кіно, жыхар горада больш не рашаецца туды ісці. У клубе няўтульна. Звычайна кіносеанс, назначаны на 7 гадзін, пачынаецца не раней 9—10 і то пасля таго, як абураныя глядачы пачнуць стукаць у аконца кінобудкі:

— Хутка вы там разварушыцеся?

— Досыць спаць!..

Не паспее яшчэ першая частка прамільгнуць на экране, як гасне святло. У зале тады гавораць па адрасу загадчыка электрастанцыі Рыхлеўскага:

— Электрычная барада зноў жартуе...

Апрача такіх, з дазволу сказаць, кіносеансаў у клубе больш нічога няма. І ўсё гэта ў раённым цэнтры. Як відаць, раённыя арганізацыі звыкліся з такім становішчам.

Б. ЗНАЁМЫ.

Перабудаваць работу Саюза совецкіх пісьменнікаў БССР

Трэба сэрцам бачыць ката,
Пазнаваць агонь вачэй!

Андрэй АЛЕКСАНДРОВІЧ.

Працэсы над бандытамі, забойцамі, дыверсантамі з азвярэлай банды Троцкага-Зіноўева выклікалі павышэнне палітычнай актыўнасці, рэволюцыйнай пільнасці ў нашай краіне.

На розных участках соцыялістычнага будаўніцтва выкрыты і разгромлены ворагі народу.

Трацкісты, правыя, нацыяналісты сваю подлую падрыўную контррэволюцыйную работу вялі і на ідэалагічным фронце, у тым ліку і на фронце совецкай літаратуры.

Не было такога перыяда, каб літаратура не была ўчасткам самай вострай класавай барацьбы.

Ворагі беларускага народу выкрыты ў Саюзе совецкіх пісьменнікаў БССР. Трацкісты, правыя, нацыяналісты, пралезшы ў Саюз совецкіх пісьменнікаў, спрабавалі скарыстаць званне совецкага пісьменніка і ўсе выгоды гэтага звання для контррэволюцыйнай работы. Падкупленыя і натхнёныя нямецка-польскім фашызмам, яны ставілі перад сабой мэту — адарваць квітнеючую Совецкую Беларусь ад вялікага і магутнага Совецкага Саюза, прадаць свабоду і шчасце беларускага народу раз'юшанаму фашызму.

Нацдэмы, гэтыя нікчэмныя вырадкі з псярні фашысцкай дэфензівы, імкнуліся таго, каб адарваць, адваяваць ад партыі і народу яго паэтаў і пісьменнікаў.

Няма ніякага сумнення ў тым, што асноўная маса беларускіх совецкіх пісьменнікаў — гэта верныя сыны сваёй соцыялістычнай радзімы, гэта людзі, якія на справе давялі ўсю сваю адданасць вялікаму Сталіну, гатоўнасць жыццё сваё аддаць за росквіт сваёй цудоўнай краіны соцыялізма.

Беларуская совецкая літаратура дзякуючы правільнаму правядзенню ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі, дзякуючы кіраўніцтву і клопатам комуністычнай партыі вырасла, узмужнела, і сярод літаратур народаў СССР займае пачэснае месца.

Чым больш ідэйна поўнакроўней становіцца наша літаратура, чым з большай страснасцю гучыць наша мастацкае слова, тым з большай ярасцю арудуе раз'юшаны класавы вораг.

Ворагі ў літаратуры скарыстоўвалі ўсе, далёка не «літаратурныя», сродкі барацьбы супроць партыі і ўрада. І паклёпніцкай пісанінай, і тэрорам, і дыверсіяй, і шпіянажам яны імкнуліся затрымаць горды ход соцыялістычнага будаўніцтва, накінуць на шыю народу жудаснае ярмо капіталізма.

Жылуновіч (Цішка Гартны) з першых дзён совецкай улады быў яе заклятым ворагам. Хаваючыся за дзесяткі псеўданімаў, ён працягваў у друк нацдэмаўскую, варожую балбатню аб тым, што нібы корні КП(б)Б ідуць ад так званай беларускай соцыялістычнай грамады — гэтай нацыяналістычнай буржуазнай арганізацыі; ён нахабна фальсіфікаваў гісторыю рэволюцыйнай барацьбы беларускага народу, адмаўляў існаванне беларускай буржуазіі і кулацтва.

Працуючы ў Дзяржаўным выдавецтве Беларусі, арганізоўваў і выпускаў варожыя рабочаму класу кнігі, зрабіўшы выдавецтва гняздом беларускай контррэволюцыі.

У сваёй літаратурнай дзейнасці (дарэчы сказаць, нізкапробнай якасці) Жылуновіч выступаў з варожай тэорыяй быццам у дарэволюцыйнай Беларусі не было класаў. Гэтыя-ж контррэволюцыйныя «тэорыі» паслядоўна працягваў у літаратуры, замаскаваўшыся туманам буржуазнай рамантыкі, нацдэм Зарэцкі. Рад яго твораў — гэта выразная праграма дзеяння нацыянал-фашызма. Па іх сцежках ішоў ядавітай кулацкай гадзінай Баранавых, юрадзівы, культура якога была на ўзроўні культуры дарэволюцыйнага канавала.

Пад кіраўніцтвам нашай партыі совецкая грамадскасць не раз выкрывала іх контррэволюцыйную сутнасць. Яны, хаваючы ў халяве нож, адточаны майстрамі фашызма, крывілі душой, двурушнічалі быццам-бы прызнавалі свае памылкі, прасілі даць магчымасць іх выправіць сваёй работай. Напісалі па дватры падхалімскія халтурныя апавяданні, «прызналі», бачце, совецкую ўладу, і змоўклі.

Матывіроўкай свайго «маўчання» яны высоўвалі тэзіс складанасці «творчай перабудовы». Па сутнасці «маўчанне» было формай маскіроўкі ворага, які не раззброіўся, бо само «маўчанне» было «не-маўчаннем»—яны пісалі, але рукапісы сваіх «твораў» хавалі ў сундукі, чакаючы... зручнага моманту.

Ворагі народу насаджалі бытавы распад, п'янства, багему, як сродак разлажэння радоў совецкіх пісьменнікаў. Ад багемы да фашызма — адзін крок. Аб гэтым сведчаць факты. Вольны, Хадыка, Кляшторны і інш. — гэта гнусныя тыпы, атручаныя чадам алкаголя, — не раз падбіраліся, як падаль, з рыштоў і адвозіліся ў прафілакторый міліцыі. Пралазячы часамі ў друк з сваімі мізэрнымі падхалімажнымі вершыкамі, прыкрываючыся імі, вялі падрыўную контррэволюцыйную работу і прыносілі вялікую шкоду нашай краіне.

Гэтыя ворагі, атручаныя звярынай нянавісцю да беларускага народу, цягалі з дзяржаўнай казны совецкія грошы. Нацыянал-фашыст Дудар здолеў узяць з касы Дзяржвыдавецтва Беларусі некалькі дзесяткаў тысяч рублёў, прычым — не надрукаваўшы ніводнага радка. Сташэўскі, будучы ў драмсекцыі фармальна толькі сакратаром, а фактычна заправілай, — бескантрольна выпісваў сабе і сваім прыяцелям грошы за неіснуючыя творы. Ён здолеў нават у нашы дні купіць зямлю, пабудаваць там дачы—гнёзды для злёта беларускай контррэволюцыі.

У сваёй азвярэлай барацьбе супроць нашай краіны нацдэмы, карыстаючыся арганізацыйнай распушчанасцю рэдакцыі «Літаратура і мастацтва», прытупленнем бальшавіцкай пільнасці здолелі выступаць на старонках гэтай газеты з непрыкрытым наскокам на нашу партыю, на нашых правадыроў.

Усе гэтыя факты з усёй выразнасцю сведчаць аб дрэннай рабоце партыйнай групы праўлення Саюза совецкіх пісьменнікаў, аб дрэннай рабоце парткома, аб гнілым лібералізме, аб «почивании на лаврах», аб адрыве ад мас, што прывяло да палітычнай слепаты.

Адсутнасць у ССП бальшавіцкай крытыкі і самакрытыкі, аслабленне класавай пільнасці прывялі да таго, што праўленне Саюза захаплялася пераважна арганізацыйнай работай, падмяняючы ёю асноўнае: палітычнае выхаванне пісьменнікаў, стварэнне ўмоў творчай актывізацыі, аказанне канкрэтнай творчай дапамогі ў рабоце пісьменніка.

Факты, якія сведчаць аб адмоўнай рабоце праўлення ССП, гэта поўны самацёк у рабоце рэдакцыі газеты «Літаратура і мастацтва», журналаў «Полымя рэволюцыі» і «Штэрн».

Газета і журнал—гэта рабочы цэнтр, гэта творчая лабараторыя, дзе вырашаецца лёс твора пісьменніка. Тут неабходны і партыйная пільнасць, і выкрыццё класава-варожых элементаў, і палітычная і творчая дапамога пісьменнікам.

Зусім дрэнна працуюць секцыі праўлення ССП. За ўвесь час свайго існавання толькі адзін раз сабралася секцыя празаікаў, многа месяцаў не збіралася секцыя дзіцячай літаратуры. Дрэнна працуе секцыя драматургаў, а драматургія—гэта своеасаблівы вузкі ўчастак нашай літаратуры, шмат лепшага ў сваёй рабоце павінна дабівацца і паэтычная секцыя.

Фактам адмоўнай дзейнасці праўлення ССП з'яўляецца адсутнасць работы яўрэйскай секцыі. А на фронце яўрэйскай літаратуры БССР яшчэ не так даўно вёў сваю шкодніцкую работу трацкіст і нацыяналіст Дунец. За гады сваёй варожай дзейнасці ён шмат нарабіў шкоды.

Не малы час арудваў у яўрэйскай літаратуры трацкіст Юдэльсон, друкаваў свае контррэволюцыйныя апавяданні, п'есы і раман агент гестапо, трацкіст-шпіён Зускінд Леў. Не малы час былі актыўнымі крытыкамі ў яўрэйскай літаратуры БССР і бундаўцы.

Няўжо ўся іх шкодніцкая дзейнасць выкрыта і разгромлена? Безумоўна, не!

Абсалютна бяздзейнічае секцыя крытыкаў, а крытыкі павінны быць у авангардзе барацьбы за ідэйную чыстату совецкай літаратуры, быць застрэльшчыкамі павышэння рэволюцыйнай пільнасці.

Зусім ухіляюцца ад удзелу ў літаратурным руху работнікі інстытута літаратуры, мовы і мастацтва Акадэміі навук БССР, напэўна лічачы, што жывая сувязь з пісьменніцкімі масамі—лішняя рэч.

Ёсць яшчэ і такія «літаратары», якія нічога агульнага з літаратурай не маюць.

Пара нам перагледзець склад членаў і кандыдатаў саюза і многіх вызваліць ад лішняй нагрузкі—звання совецкага пісьменніка. Пара нам колкім венікам разагнаць і каля-літаратурную публіку, якая толькі шкодзіць у справе стварэння здаровай творчай атмасферы.

Заўтра адбудзецца агульны сход пісьменнікаў па пытанню аб становішчы ССП і аб творчых задачах да 20-й гадавіны Вялікай пролетарскай рэволюцыі.

Сход павінен прайсці пад знакам разгорнутай бальшавіцкай крытыкі і самакрытыкі.

Да канца выкарчаваць корні ворагаў на літаратурным фронце, сарваць з іх маскі двурушніцтва, паказаць іх агідную душу гандляроў беларускім народам—важнейшая палітычная задача. Ажыццяўляючы гэту задачу, кожны пісьменнік будзе ўзбройвацца для новай плённай творчай работы.

Толькі крытыка і самакрытыка дапаможа правільна арганізаваць работу ССП па-новаму, канчаткова даб'е рэцыдывы групаўшчыны, забяспечыць ідэйны і творчы рост, узыме рэволюцыйную пільнасць совецкага пісьменніка.

Сход павінен быць рашаючым у справе перабудовы работы саюза па-новаму. Трэба зрабіць Саюз пісьменнікаў сапраўднай грамадскай арганізацыяй, кожны член якой павінен мець свае правы і абавязкі. Саюз совецкіх пісьменнікаў БССР павінен усю сваю работу будаваць выходзячы з Сталінскай Канстытуцыі. Толькі гэты шлях забяспечыць далейшы ўздым палітычнай і творчай актыўнасці пісьменніцкіх мас, і 20-ую гадавіну Кастрычніка пісьменнікі спаткаюць новымі выдатнымі творамі, поўнымі страснай любві да нашай соцыялістычнай радзімы, да роднай комуністычнай партыі, і поўнымі велізарнай сілы нянавісці да заклятых ворагаў совецкага народу.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

Наступленне рэспубліканцаў прадаўжаецца

ПАРЫЖ (сталіца Францыі), 22 сакавіка. (БЕЛТА). Агенцтва Гавас паведамляе з Мадрыда, што сёння на світанні рэспубліканскія войскі занялі на гвадалахарскім фронце вёску Падыль дэ Іта, размешчаную за 7 клм. ад арагонскай дарогі і за 15 клм. на поўнач ад Брыуэгі. Барацьба за Падыль дэ Іта пачалася ноччу, калі рэспубліканцы падышлі да гэтай вёскі і акружылі італьянскія часці. Пасля артылерыйскай падрыхтоўкі танкі рэспубліканцаў уступілі у вёску, прымусіўшы фашысцкія часці адступіць па вузкай звілістай дарозе ў паўночным напрамку. Вулічны бой у Падыль дэ Іта цягнуўся адну гадзіну, пасля чаго фашысцкія войскі прымушаны былі ўцякаць, праследуемыя агнём рэспубліканскіх кулямётаў.

Рэспубліканцы ўзялі ў палон шматлікія атрады праціўніка, сярод якіх шмат італьянцаў. На працягу сёнешняй раніцы рэспубліканцы ўмацоўвалі занятыя пазіцыі.

***

ПАРЫЖ, 23 сакавіка. (БЕЛТА). Агенцтва Гавас паведамляе, што ў раёне Універсітэцкага гарадка (заходняе прадмесце Мадрыда) скончыліся няўдачай усе спробы праціўніка прадпрыняць атаку. Рэспубліканцы бамбардыравалі ўсе будынкі, занятыя мяцежнікамі.

На фронце ракі Харамы (на паўднёвы ўсход ад Мадрыда) урадавая артылерыя абстрэльвала пазіцыі мяцежнікаў.

На фронце Гвадалахары (на паўночны ўсход ад Мадрыда) рэспубліканцы прадаўжалі прасоўвацца, хоць і больш павольна, чым у апошнія дні. Раніцою 22 сакавіка рэспубліканцамі былі заняты Касас дэ Сан-Галіндо і Вальфермосо дэ Монхас, а пасля поўдня — Давільядэ Іта. Маральнае становішча рэспубліканскіх войск найлепшае. Захвачана вялікая колькасць ваеннага спаражэння. Праціўнік панёс вялікія страты забітымі. За адзін дзень 21 сакавіка былі ўзяты ў палон 209 італьянцаў.

22 сакавіка ўвечары было апублікавана паведамленне камітэта абароны Мадрыда. У паведамленні гаворыцца, што на гвадалахарскім фронце рэспубліканцы

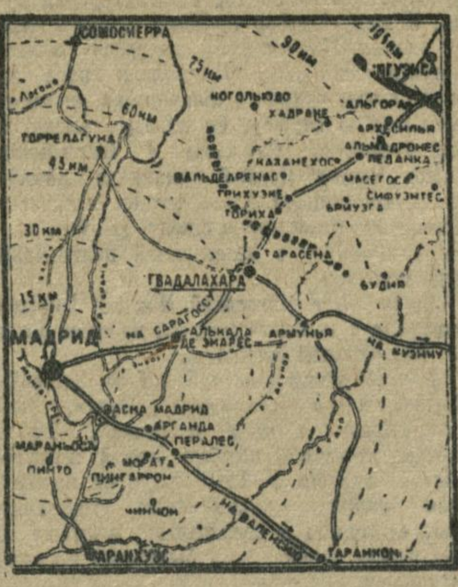

прадаўжалі наступленне і дасягнулі ўсіх намечаных пунктаў.

***

ЛОНДОН (сталіца Англіі), 23 сакавіка. (БЕЛТА). Кансерватыўная газета «Дэйлі тэлеграф» паведамляе, што мяцежнікі праяўляюць актыўнасць на фронце р. Харамы (на паўднёвы ўсход ад Мадрыда). Туды прыбылі буйныя падмацаванні. Думаюць, што мяцежнікі прадпрымуць атаку для таго, каб папрабаваць палепшыць становішча італьянцаў на гвадалахарскім фронце.

Паражэнне мяцежнікаў у раёне Пасабланка

ПАРЫЖ (сталіца Францыі), 21 сакавіка. (БЕЛТА). Атака 12 тысяч мяцежнікаў у сектары Пасабланка (паўднёвы фронт, горад на поўнач ад Кардовы) праводзілася з трох бакоў: калона, прыбыўшая з Вільяарта, накіравалася на Пасабланка; другая калона накіравалася з Эспіэль у Алькарасехос: трэцяя калона праз Пеньяройя накіравалася ў Вільянуэва дэль Дуке.

Мяцежнікі пацярпелі поўнае паражэнне, страціўшы забітымі і раненымі 1.200 чалавек.

САПСАВАНАЕ ПАДАРОЖЖА

ЛОНДАН (сталіца Англіі), 22 сакавіка. (БЕЛТА). Рымскія карэспандэнты паведамляюць аб скарачэнні праграмы прабывання Мусаліні ў Лівіі (італьянская калонія ў Паўночнай Афрыцы) і аб спешным звароце яго ў Рым (сталіцу Італіі). Карэспандэнты тлумачаць гэта паражэннем італьянскіх войск на гвадалахарскім фронце.

Рымскі карэспандэнт кансерватыўнай газеты «Дэйлі тэлеграф» падкрэслівае, што італьянскі друк ні адзіным словам не ўпамянуў аб сапраўдным становішчы рэчаў на гвадалахарскім фронце і па-ранейшаму сцвярджае, што рэспубліканцы церпяць паражэнні.

Згодна вестак англійскіх газет, італьянцы за апошні тыдзень страцілі 3 тысячы чалавек забітымі і 3 тысячы чалавек раненымі. Каля 1.000 было ўзята ў палон. Карэспандэнт агенцтва Райтэр у Гвадалахары пасля паездкі на фронт характарызуе паражэнне італьянцаў як «другое Капарэта» (у Капарэта ў 1917 г. у часе сусветнай вайны італьянская армія пацярпела сур'ёзнейшае паражэнне).

***

ЛОНДАН (сталіца Англіі), 23 сакавіка. (БЕЛТА). У англійскіх палітычных колах аддаюць вялікую ўвагу спешнаму звароту Мусаліні ў Рым (сталіцу Італіі).

Учора італьянскае радыё ўпершыню прызнала, што італьянскія войскі знаходзяцца ў Іспаніі. Іспанскія паведамленні аб паражэнні італьянскіх войск, перададзеныя па радыё, выклікалі сярод насельніцтва Італіі вялікую трывогу.

Ліберальная газета «Н'юс кронікл» указвае, што сярод італьянскіх войск у Іспаніі ёсць хімічныя роты і што Мусаліні можа звярнуцца да прымянення атрутных вяшчэстваў, як гэта было зроблена італьянцамі ў Абісініі.

Паводле слоў газеты «Дэйлі геральд» (орган прафсаюзаў), паражэнне італьянцаў у Іспаніі пагаршае ўнутранае становішча ў Італіі і становішча апошняй у цэнтральнай Еўропе.

Паведамляюць, што ў часе баёў на гвадалахарскім фронце забіт італьянскі генерал Ліочы.

ХВАЛЯ ЗАБАСТОВАК У ЗША

НЬЮ-ЕРК (буйнейшы порт ЗША), 21 сакавіка. (БЕЛТА). Газета «Нью-Ёрк таймс» паведамляе, што кіраўніцтва аўтамабільнай прамысловасці Дэтройта (горад, дзе знаходзяцца заводы Форда) [illegible] усіх аўтамабільных заводах Дэтройта, калі [illegible] адмовіцца ад спроб выдаліць бастуючых з заводаў.

Агенцтва Асошыэйтэд прэс паведамляе, што ў сярэдне-заходніх штатах бастуюць больш 150 тыс. чалавек. На важнейшых аўтамабільных заводах Дэтройта [illegible] забастоўка, у якой прымае ўдзел каля 90 тыс. рабочых.

АНТЫФАШЫСЦКІЯ МІТЫНГІ ВА ФРАНЦЫІ

ПАРЫЖ (сталіца Францыі), 22 сакавіка. (БЕЛТА). Орган кампартыі «Юманітэ» паведамляе, што ўчора, у дзень пахавання пяці рабочых, забітых у часе расстрэлаў у Клішы (прадмесце Парыжа), у розных пунктах Францыі адбыліся антыфашысцкія дэманстрацыі.

У Валансьен (дэпартамент Нор) аб'яднанне прафсаюзаў арганізавала мітынг, на якім прысутнічала 15 тыс. працоўных.

З прамовамі выступалі прадстаўнікі партый народнага фронта. У сваіх прамовах яны патрабавалі роспуску фашысцкіх арганізацый і арышту іх важакоў — дэ ля-Рока і Дорыо.

У Мюлузе (дэпартамент Верхні Рэйн) на 15-тысячным мітынгу працоўных выступалі прадстаўнікі народнага фронта, якія таксама настойвалі ў сваіх прамовах на роспуску фашысцкіх ліг, на арышце дэ ля-Рока і Дорыо.

ЗАБАРОНА СХОДАЎ ФАШЫСТАЎ

ПАРЫЖ (сталіца Францыі), 21 сакавіка. (БЕЛТА). Пад уплывам шырокага руху пратэсту, ахапіўшага працоўныя масы Францыі ў сувязі з фашысцкай правакацыяй у Клішы (прадмесце Парыжа), урадам забаронен рад фашысцкіх мітынгаў. Так, напрыклад, быў забаронен мітынг, скліканы фашыстам Дорыо ў Сен-Дэні. У Кулам'е забаронен мітынг, які склікала так званая «нацыянальная рэспубліканская і сацыяльная партыя». Пад гэтай назвай маскіруецца адна з разнавіднасцей забароненых фашысцкіх арганізацый.

НАРВЕЖСКАЕ ПАСОЛЬСТВА Ў МАДРЫДЗЕ—ПРЫТУЛАК ФАШЫСЦКІХ МЯЦЕЖНІКАЎ

СТАКГОЛЬМ (сталіца Швецыі), 22 сакавіка. (БЕЛТА). Карэспандэнт нарвежскай газеты «Арбейдэрбладэт», які наведаў будынак нарвежскай дыпламатычнай місіі ў Мадрыдзе, устанавіў, што ў ім усё яшчэ хаваюцца 811 іспанскіх фашыстаў. Будынак так званай дыпламатычнай місіі прадстаўляе сабой вялікі васьміпавярховы дом, і ўвесь ён заняты іспанскімі фашыстамі. Германскі падданы Шлеер, які застаўся пасля ад'езду нарвежскага пасланніка ў якасці консула, цяпер называе сябе паверанным у справах Нарвегіі.

Заява румынскага міністра замежных спраў

АНКАРА (сталіца Турцыі), 22 сакавіка. (БЕЛТА). Румынскі міністр замежных спраў Антанеску перад ад'ездам са Стамбула (буйнейшы цэнтр Турцыі) у Бухарэст (сталіца Румыніі), закрануўшы ў гутарцы з прадстаўнікамі турэцкага друку совецка-румынскія адносіны, заявіў наступнае:

«Мы прыяцелі з Совецкім Саюзам. Паміж намі існуюць добрасуседскія і сяброўскія адносіны. Аднак, мы не з'яўляемся саюзнікамі, інакш кажучы, паміж намі і СССР няма дагавору аб саюзе. Абодва бакі праяўляюць у адносінах адзін да аднаго поўную павагу і не імкнуцца рабіць ніякіх дзеянняў, якія маглі-б парушыць існуючае давер'е».

Закранаючы адносіны да Германіі, міністр заявіў: «Пазіцыя Румыніі ў гэтым пытанні ясная. Палітыка нашай краіны [illegible] на румынскіх нацыянальных інтарэсах. Германскія дамаганні не сустракаюць у нас спрыяльнага прыёму. Румынія ні пад якім [illegible] Румынія [illegible] дамаганні Германіі несумяшчальныя з уласнымі эканамічнымі інтарэсамі Румыніі».

У аранжарэях менскага Трэста зялёных насаджэнняў распачалі чаранкаванне розных кветак: гартэнзіі, хрызантэмы і інш. НА ЗДЫМКУ: работніца аранжарэі тав. Люба Картуль за чаранкаваннем кветак. Фото Дубаўца (БСФ).

АЗЕЛЯНЕННЕ МЕНСКА

У 1937 годзе азеляненне сталіцы БССР займае вельмі важнае месца ў агульным плане комунальнага дабрабыту Менска. Зараз у трох аранжарэйна-парніковых гаспадарках Трэста зялёнага будаўніцтва ў поўным разгары веснавая сяўба. Праведзена сяўба прыгожа квітнеючых і дэкаратыўных летнікаў: бягоніі чырвонай і ружова квітнеючай, сіняй лобеліі, летняга пахучага леўкоя, петуніі розных колераў і адценняў, перылы, якая вельмі цэніцца за свае чорныя дэкаратыўныя лісты, рэзеды пахучай, пахучага гарошку, ільвінага зева, астраў і т. д. Усяго будзе вырашчана садаводствамі да 80 гатункаў розных кветак. Праводзіцца таксама чаранкаванне ўсіх раслін, прызначаных для каўровых кветнікаў. Пачалася закладка парнікоў, прызначаных для быстрэйшага, паскоранага росту кветак.

У гэтым годзе па садах, скверах, бульварах і вуліцах горада будзе высаджана 400.000 штук кветак. З 15 красавіка трэст прыступае да пасадкі ранніх веснавых кветак: анюціных вочак, незабудак і маргарытак. У гэты-ж час пачнецца і пасадка дэкаратыўных дрэў па вуліцах горада. Усяго будзе высаджана 3.000 штук дрэў і 4.500 штук кустарнікаў. На ўсіх буйных скверах будуць зроблены дзіцячыя пляцоўкі з пясочніцамі і маленькімі дзіцячымі лавачкамі.

Асаблівая ўвага аддана ахове зялёных насаджэнняў па гораду. З усіх высаджаных маладых дрэў па гораду за 1935—36 г. у колькасці 5.749 штук здана ЖАКТ'ам і домаўладанням 3.639 штук. Здача праводзілася па прыёма-здатачных актах на аснове пастановы прэзідыума Горсовета. Згодна гэтай пастановы ўсе ЖАКТ'ы і домаўладанні адказваюць за тыя зялёныя насаджэнні, якія знаходзяцца на іх тэрыторыі.

Вялікія работы будуць праведзены па азеляненню фабрычна-заводскіх тэрыторый. На фабрыках і заводах будзе высаджана кветак паўтара мільёна штук, дрэў 5.500 штук, кустарнікаў дэкаратыўных 15.000 штук і газонных траў будзе высеяна 300 кілаграмаў.

Усяго такім чынам у гэтым годзе па ўсіх садах, скверах, бульварах і фабрычна-заводскіх тэрыторыях горада будзе высаджана: кветак два мільёны штук, дрэў 10.000 штук, кустарнікаў 20.000 штук, насення газонных траў будзе высеяна 500 кілаграмаў.

Аранжарэйна-парніковыя гаспадаркі Трэста зялёнага будаўніцтва выпусцяць у гэтым годзе для кветкавага афармлення горада і для продажу насельніцтву 1.300.000 штук аднагадовых кветак, 90.000 двухгадовых кветак, 40.000 штук шматгадовых, 1.800.000 штук каўровых раслін і 40.000 штук вазонаў.

Зараз у Трэст зялёнага будаўніцтва паступаюць шматлікія заяўкі на азеляненне фабрычна-заводскіх тэрыторый. Ужо заключаны дагавары з радам прадпрыемстваў—з фабрыкай імя Фрунзе на пасадку 25.000 штук кветак, з фабрыкай «Кастрычнік» на пасадку 20.000 штук кветак, з заводам «Большэвік» — на 61.000 штук кветак, з фабрыкай «Комунарка» — на 35.000 штук кветак, і інш. Таксама заключан дагавор са школай № 23 на пасадку 30.000 штук кветак.

Паступіла заяўка ад санаторыя «Чырвоны Кастрычнік» — Астрашыцкі гарадок на рэстаўрацыю і азеляненне маючагася пры санаторыі старадаўняга парка.

Апрача пасадкі кветак паступаюць заяўкі і на пасадку дэкаратыўных дрэў і кустарнікаў.

Да гэтага часу ў пераважнай большасці неабходныя для пасадкі па гораду дрэвы і кустарнікі завозіліся з іншых гарадоў Саюза. З восені 1937 года пачне выпуск сваёй прадукцыі дэкаратыўны пітомнік Трэста зялёнага будаўніцтва, да асваення якога трэст прыступіў у 1935 годзе. Зараз у пітомніку ёсць 250.000 штук дэкаратыўных і пладовых дрэў і 700 000 штук дэкаратыўных і ягадных кустарнікаў.

З. ГАЛЬПЕРЫН.

НОВЫЯ ГАТУНКІ ФРУКТОВЫХ ВОД

Півавараны завод «Беларусь» да летняга сезона выпускае 12 гатункаў фруктовых вод вышэйшай якасці, з іх 4 гатункі на натуральных соках, 4 — на эсенцыях і 4 — [illegible]. Апрача таго, завод будзе выпускаць морс журавінны, хлебны і яблычны квас.

Упершыню ў гэтым годзе завод будзе выпускаць фруктовыя воды пад назвамі «Тэатральная», «Аматарская» і «Шампанская фруктовая».

За летні перыяд заводам будзе выпушчана 54.000 гекталітраў фруктовых вод, на 50 проц. больш мінулага года.

ДАКУМЕНТАЛЬНАЯ ПУШКІНСКАЯ ВЫСТАЎКА У ДОМЕ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

Сёння ў менскім Доме Чырвонай Арміі імя маршала Совецкага Саюза К. Е. Варашылава ў прыгожым фойэ канцэртнага зала адкрываецца дакументальная выстаўка «Вялікі рускі паэт А. С. Пушкін». Выстаўка арганізавана інстытутам сусветнай літаратуры імя А. М. Горкага пры ЦВК СССР.

Вельмі змястоўныя і разнастайныя дакументы прадстаўлены на выстаўку. На 18 стэндах па гадах жыцця і творчасці вялікага паэта размешчаны арыгінальныя карціны, партрэты, фотаілюстрацыі, якія характарызуюць пушкінскі час. Сярод іх рад арыгіналаў выдатных мастакоў—сучаснікаў А. С. Пушкіна—рэдкіх выданняў і рукапісаў, якія ў абмежаванай колькасці захаваліся да нашых дзён.

Выстаўка аформлена з выключным майстэрствам брыгадай навуковых работнікаў інстытута ў складзе тт. Галасоўкер, Афанасьевай, Праскураковай, Бейслехем.

У сувязі з адкрыццём выстаўкі дырэктар інстытута сусветнай літаратуры І. К. Лупол прачытае даклад аб Пушкіне. З чыткай лепшых перакладаў твораў А. С. Пушкіна на беларускую мову выступяць народныя паэты БССР Янка Купала, Якуб Колас і паэт Андрэй Александровіч.

ГРЭЦКАЯ МОВА Ў БДУ

У Беларускім дзяржаўным універсітэце студэнты III курса гістарычнага факультэта БДУ прыступілі да вывучэння грэцкай мовы.

На вывучэнне грэцкай мовы на працягу 2-х год адводзіцца больш 200 гадзін. За гэты час студэнты павінны навучыцца пры дапамозе слоўніка свабодна разбіраць гістарычныя дакументы на грэцкай мове.

На I і II курсах гістфака вывучаецца лацінская мова з мэтай навучыць студэнтаў разбіраць дакументы на лацінскай мове. Студэнты II і III курсаў гістарычнага факультэта ўжо свабодна разбіраюць лацінскі тэкст пры дапамозе слоўніка.

Ф. КАНСТАНЦІНАЎ.

ЗДАРЭННІ

Арышт спекулянта. Крымінальным вышукам БССР арыштаван гр. Абразевіч А. П., жыхар вёскі Чэрбомір, Кіраўскага раёна, які займаўся спекуляцыяй. Абразевіч, раз'язджаючы па гарадах Менска, Масквы і Ленінграда і скупляючы тавары, перапрадаваў іх, а таксама мяняў на сельскагаспадарчыя прадукты ў вёсках Кіраўскага раёна. Пры затрыманні ў яго адабрана 72 метры мануфактуры, 14 пар брук, 4 дзіцячых касцюмы і інш.

Абразевіч прыцягваецца да адказнасці.

СХОД ПІСЬМЕННІКАЎ

25 сакавіка ў Доме пісьменнікаў (Совецкая, 68) а 7 гадзіне адбудзецца агульны сход пісьменнікаў БССР з наступным парадкам дня: даклад тав. Александровіча аб рабоце праўлення ССП БССР і задачы пісьменнікаў да 20-ай гадавіны Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі.

ДЗЁННІК

— Парада рабочых прапагандыстаў, [illegible] 1937 г. адбудзецца 25 сакавіка [illegible] вечара ў Доме партактыва (пакой 33).

Адказны рэдактар Д. В. ЮРКОЎ.

СЁННЯ Ў ТЭАТРАХ І КІНО

БЕЛАРУСКІ ПЕРШЫ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР (БДТ-1) АПОШНІЯ [illegible]

Гукавы кінатэатр «Чырвоная Зорка» ДАРЫКО

Памяшк. Тэатра ім. Янкі Купалы ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА
24/III — КАНЕК-ГАРБУНОК
25/III — ЕЎГЕНІЙ АНЕГІН

Дзіцячы гукавы кінатэатр ЮНАЦТВА ПАЭТА

Гукавы кінатэатр «Пралетарый» АПОШНЯЯ НОЧ

Гукавы кінатэатр «Інтэрнацыянал» ШУКАЛЬНІКІ ШЧАСЦЯ

Гукавы кінатэатр «Спартак» «КАЗНЬ»

РАДЫЕПЕРАДАЧЫ НА 25 САКАВІКА [illegible]

ЗАПОМНІЦЕ, ШТО ШЭРСЦЬ-ЛІНЬКА ПРАДСТАЎЛЯЕ САБОЙ НЕ АДКІД, А КАШТОЎНУЮ СЫРАВІНУ ДЛЯ ШЭРСЦЕ-АПРАЦОЎЧАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ.

ЗБІРАЙЦЕ ШЭРСЦЬ-ЛІНЬКУ! ДАДЗІМ СОТНІ ТОН ДАДАТКОВАЙ СЫРАВІНЫ ДЛЯ ЛЁГКАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ.

Выпадаючая з скуры жывёлы (каня, каровы, вала) вясной у перыяд ліняння шэрсць ведома пад назвай ШЭРСЦЬ-ЛІНЬКА. Арганізуйце збор ШЭРСЦІ-ЛІНЬКІ шляхам чоскі жывёлы са скрабніцамі і шчоткамі. У перыяд ліняння жывёлы (30—40 дзён) можна сабраць да 500 грамаў шэрсці. Не дапушчайце ні аднаго грама страты ШЭРСЦІ-ЛІНЬКІ!

ЗДАВАЙЦЕ САБРАНУЮ ШЭРСЦЬ-ЛІНЬКУ НА ЗАГОТПУНКТЫ СЕЛЬПО СПАЖЫВЕЦКААПЕРАЦЫІ ПА УСТАНОЎЛЕНЫХ ЦЭНАХ ЗА 1 КІЛАГРАМ.

НАЗВА ШЭРСЦІ-ЛІНЬКІ	Загатоўчая цана за 1 кгр.	Сума [illegible]	НАЗВА ШЭРСЦІ-ЛІНЬКІ	Загатоўчая цана за 1 кгр.	Сума [illegible]
КАРОЎЯ			КОНСКАЯ		
БЕЛАЯ	4 р. 80 кап.	2 р. 40 кап.	БЕЛАЯ	3 р. 80 кап.	1 р. 90 кап.
ЧОРНАЯ	4 р. 50 кап.	[illegible]	ЧОРНАЯ	[illegible]	[illegible]
ЧЫРВОНАЯ	4 р. 20 кап.	[illegible]	ЧЫРВОНАЯ	[illegible]	[illegible]
Іншага КОЛЕРУ	[illegible]	[illegible]	Іншага КОЛЕРУ	[illegible]	[illegible]

ТАВАРЫШЫ КАНЮХІ, СКОТНІЦЫ, ДАЯРКІ! ЧЫМ БОЛЬШ ВЫ ЗБЕРЫЦЕ ШЭРСЦІ-ЛІНЬКІ, ТЫМ БОЛЬШ ВЫ ДАДАТКОВА ЗАРОБІЦЕ.

БЕЛКААПСЫРАВІНА ПРЫ БКС.

ДА ЎВАГІ ПРАЎЛЕННЯЎ КАЛГАСАЎ І ЗАГАДЧЫКАЎ РАЙЗА.

БЕЛВЕТСНАБЗБЫТ НАРКАМЗЕМА БССР ДА ВЯСНОВАЙ ПАСЕЎНАЙ КАМПАНІІ

ПРАДАЕ КАЛГАСАМ

З СВАІХ МІЖРАЁННЫХ СКЛАДАЎ СТАНДАРТНЫЯ КАЛГАСНЫЯ

ВЕТЭРЫНАРНЫЯ АПТЭЧКІ,

ЯКІЯ СКЛАДАЮЦЦА З МЕДЫКАМЕНТАЎ, ПЕРАВЯЗАЧНЫХ СРОДКАЎ І ХІРУРГІЧНЫХ ІНСТРУМЕНТАЎ, НЕАБХОДНЫХ ДЛЯ АКАЗАННЯ ПЕРШАЙ ВЕТЭРЫНАРНАЙ ДАПАМОГІ ХВОРАЙ ЖЫВЁЛЕ.

СА СКЛАДАЎ ТАКСАМА АДПУСКАЮЦЦА: МЕДЫКАМЕНТЫ, ПЕРАВЯЗАЧНЫЯ СРОДКІ, ХІРУРГІЧНЫЯ ІНСТРУМЕНТЫ ДЛЯ ПАПАЎНЕННЯ Ў КАЛГАСАХ АПТЭЧАК І ЗААТЭХНІЧНАЕ АБСТАЛЯВАННЕ.

СКЛАДЫ ЗНАХОДЗЯЦЦА Ў НАСТУПНЫХ ГАРАДАХ:
ГОМЕЛЬ, ГЕРАСІМОЎСКАЯ, 48.
ВІЦЕБСК, К. ЛІБКНЕХТА, 3.
МЕНСК, КАМСАМОЛЬСКАЯ, 1/13.
ОРША, СОВЕЦКАЯ, 12.
БАБРУЙСК, СЛУЦКАЯ, 8.

ВЕТКІРАЎНІЦТВА НКЗ БССР.

ДА ЎВАГІ ЧЫТАЧОЎ І ПАДПІСЧЫКАЎ НА ЖУРНАЛ

«БОЛЬШАВІК БЕЛАРУСІ»

Журнал «Большавік Беларусі» — палітыка-эканамічны штомесячнік [illegible]

ПРЫМАЕЦЦА ПАДПІСКА на красавік і наступныя месяцы 1937 г.

Умовы падпіскі: 1 мес. — [illegible]

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА [illegible] кантора выдавецтва «Звязда» — Менск, Савецкая, 63. [illegible]

ВЫДАВЕЦТВА ЦК КП(б)Б «ЗВЯЗДА».

ДА ЎВАГІ ПАКУПНІКОЎ!

БЕЛБРОДТРЭСТ

НАРКОМХАРЧПРОМА БССР

на рагу вул. КОМСАМОЛЬСКАЙ і НЯМІГІ, д. № 1/13

АДКРЫТ УЗОРНЫ МАГАЗІН

ПА ПРОДАЖУ

ГАЗІРАВАНЫХ ФРУКТОВА-ЯГАДНЫХ НАПІТКАЎ, СОКАЎ, ПЛОДА-ЯГАДНЫХ ВІН, ДЖЭМА, ДРОЖДЖАЎ, ПІВА і інш. прадукцыі заводаў трэста.

У МАГАЗІНЕ ЗАЎСЁДЫ ЁСЦЬ ВЯЛІКІ ВЫБАР

РОЗНАСТАЙНЫХ ПА СМАКУ, ВЫСОКАЯКАСНЫХ НАТУРАЛЬНЫХ СІРОПАЎ.

НАТУРАЛЬНЫЯ СІРОПЫ, з насычанай газіраванай вадой даюць напітак ВЫСОКАЙ ЯКАСЦІ.

БЕЛБРОДТРЭСТ.

ЗГУБЛЕНЫЯ І ЎКРАДЗЕНЫЯ ДАКУМЕНТЫ ЛІЧЫЦЬ НЕСАПРАЎДНЫМІ

[illegible]